

Tartalom

A VAJDA PÉTER ÉNEK-ZENEI ÁLTALÁNOS ÉS SPORTISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA	4
1. ALAPVETÉSEK.....	5
1.1. HITVALLÁSUNK	5
1.2. ISKOLAKONCEPCIÓNK	5
1.3. ALAPÉRTÉKEINK	5
2. AZ ISKOLA BEMUTATÁSA.....	6
2.1. AZ ISKOLA ADATAI	6
2.2. AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE.....	6
2.3. AZ ISKOLAI OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA EREDMÉNYEI	7
2.4. AZ OKTATÓ-NEVELŐMUNKA SZEMÉLYI FELTÉTELEI	7
2.5. AZ OKTATÓ-NEVELŐMUNKA TÁRGYI FELTÉTELEI	8
3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	8
3.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI	8
3.1.1. <i>Pedagógiai alapelvek</i>	8
3.1.2. <i>Nevelési-oktatási célok</i>	9
3.1.3. <i>Feladatok</i>	10
3.1.4. <i>A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai</i>	11
3.1.5. <i>A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, oktató-nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke</i>	13
3.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	18
3.2.1. <i>Nevelési elveink</i>	20
3.2.2. <i>Speciális feladatok</i>	20
3.2.3. <i>A tanítási-tanulási folyamat irányítása</i>	20
3.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	21
3.3.1. <i>Hon- és népismeret</i>	22
3.3.2. <i>Nyitottság a különböző életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt</i>	23
3.3.3. <i>Nemzetközi kapcsolatok ápolása</i>	23
3.3.4. <i>Kommunikációs kultúra</i>	23
3.3.5. <i>Elfogadó és segítőkész magatartás</i>	24
3.3.6. <i>Hagyományok</i>	24
3.4. A BEILLESZKEDÉSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI FELADATOK	24
3.4.1. <i>Megelőzés szempontjából</i>	25
3.4.2. <i>Már kialakult probléma esetén</i>	26
3.5. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	27
3.6. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML KAPCSOLATOS FELADATOK	28
3.6.1. <i>Feladatunk</i>	29
3.6.2. <i>Helyzetfelmérés</i>	29
3.6.3. <i>Szervezési feladatok</i>	29
3.6.4. <i>Prevenációs munka</i>	30
3.6.5. <i>Szociális jellegű feladatok</i>	30
3.7. A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAMOK	30
3.8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	31
3.8.1. <i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása</i>	31
3.8.2. <i>Képesség-kibontakoztató és tehetséggondozó programok szervezése</i>	31
<i>Nemzeti, etnikai kisebbségi program</i>	32
3.8.3. <i>Pályaorientációs tevékenység</i>	34
3.8.4. <i>Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről</i>	34
3.8.5. <i>Helyi, regionális és országos támogatások megszerzésének ösztönzése</i>	34
3.8.6. <i>A napközis és tanulószobai ellátás népszerűsítése</i>	34

3.8.7.	Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel.....	35
3.8.8.	A tankönyvtámogatás elveinek, és mértékének meghatározása.....	35
3.8.9.	Táborozási hozzájárulások	35
3.9.	A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI.....	35
3.9.1.	A szülői közösség.....	36
3.9.2.	A szülők és a pedagógusok kölcsönös bizalomra épülő kapcsolatának, együttműködésének kiépítése ³⁶	
3.9.3.	Az iskolaszék.....	37
3.10.	AZ ISKOLA KAPCSOLATRENDSZERE.....	37
3.10.1.	Közvetlen kapcsolatok	37
3.10.2.	Külföldi kapcsolatok.....	38
3.11.	AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA	39
3.11.1.	Az egészségnevelés célja	39
3.11.2.	Az egészségfejlesztés iskolai területei	39
3.11.3.	A mindennapi testedzés lehetősége	40
3.11.4.	A tanulás egészséges környezete	41
3.11.5.	Egyéb lehetőségek.....	42
3.12.	AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA.....	43
3.12.1.	Helyzetkép, helyzetelemzés (helyi értékek)	43
3.12.2.	Jövőkép.....	45
3.12.3.	Célrendszer	45
3.12.4.	A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése	51
3.12.5.	Tanulásszervezés, tartalmi keretek, módszerek	51
3.12.6.	Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások	51
3.12.7.	Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli komplex foglalkozások	52
3.12.8.	A városi környezeti nevelés lehetőségei	53
3.12.9.	A környezeti nevelésben használható módszerek	53
3.12.10.	Résztevéők és erőforrások	53
3.12.11.	Kommunikáció.....	55
3.12.12.	A környezeti nevelési program minőségbiztosítása.....	55
3.12.13.	Továbbképzés	55
3.13.	A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS TERVE.....	56
3.13.1.	A fogyasztóvédelmi oktatás célja.....	56
3.13.2.	A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei.....	56
3.13.3.	A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban	57
3.13.4.	Módszertani elemek	57
3.14.	AZ ISKOLA OKTATÁSI KÍNÁLATA.....	59
3.14.1.	Általános képzések	59
3.14.2.	Emelt szintű képzések.....	59
3.14.3.	Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása.....	60
3.15.	AZ ISKOLA MŰKÖDÉSE.....	61
3.15.1.	Tanórai foglalkozások.....	61
3.15.2.	Tanórán kívüli foglalkozások	61
3.15.3.	Tömegsport, iskolai sportkör	62
3.15.4.	Tanulmányi kirándulások és erdei iskola, táborozások	63
3.15.5.	A tanítás munkarendje	63
4.	A VAJDA PÉTER ÉNEK-ZENEI ÁLTALÁNOS ÉS SPORTISKOLA HELYI TANTERVE.....	65
4.1.	AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	66
4.2.	AZ ÉVFOLYAMISMÉTLÉS FELTÉTELEI	66
4.3.	AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.....	67
4.3.1.	A tanulói értékelés formái	67
4.3.2.	A magatartás és szorgalom minősítése iskolánkban	67
4.3.3.	Az írásbeli beszámoltatások formái és rendje, az értékelésben betöltött szerepe.....	69
4.3.4.	Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.	70
4.3.5.	A minősítés rendje és formái	70

4.4.	A TANKÖNYVKIVÁLASZTÁS VALAMINT A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	71
4.5.	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	71
4.6.	A GYÓGY- ÉS KÖNNYÍTETT TESTNEVELÉSI FOGLALKOZÁSOK MEGSZERVEZÉSE	72
5.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSEGE, ÉRTÉKELÉSE ÉS FELÜLVIZSGÁLATA.....	73
6.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA.....	73
7.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA	73

A Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk oktató-nevelő munkájának alapvetését intézményünk névadója, Vajda Péter író-
költő gondolataiban találtuk meg:

*„Ha valami felül kételkedtek, folyamodjatok tanítótokhoz
és Ő eloszlatandja kétségeket; ha bajotok van, fedezétek
fel előtte és Ő mint barátotok tanáccsal és tettel segítend;
ha a cél és eszközökre nézve nem vagytok tisztában
magatokkal, folyamodjatok hozzá és Ő gyámolítand
benneteket, irányozza pályátokat, s az eszközök dolgában
segédelmet nyújtand.*

*Szóval barátaim, a tanító és tanítványok között bizodalom
szükséges.”*

1. Alapvetések

1.1. Hitvallásunk

A legszebb, legfelelőbb hivatás: az ember szolgálata. S ha az ember még fiatal, kiszolgáltatott gyermek, e hivatás még nagyobb felelősséget ró választójára. A pedagógus, az iskola hatása ugyanis emberi sorsokat befolyásol, dönt el. Ennek lelkiismereti terheit hordozza a Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola tantestülete is. Mindezek tudatában alakítjuk, jobbítjuk iskolánk pedagógiai rendszerét, formáljuk iskolai kultúránkat. Nehéz időket élünk meg és élünk meg ma is, hisz gyermek-és emberközpontú törekvéseinket az iskolán kívüli világ nem mindig fogadja megértéssel. Nehéz tudomásul venni a közös munkánk eredményességét és a pedagógusok létfeltételeit is veszélyeztető anyagi gondokat, s az ifjúság jövőjét fenyegető szakmai hibákat. Talán mindezeket ellensúlyozzák törekvéseink, hogy iskolánk belső világa - erkölcsi értékrendünknek megfelelően - gyermekközpontú legyen, hogy egymás elfogadására, megbecsülésére, szeretetére épüljön.

1.2. Iskolakoncepciónk

Iskolakoncepciónk vezérfonala a humánium, minden fázisában arra törekedtünk, hogy a gyermek optimális személyiségfejlődését szolgáló emberi esélyegyenlőségen alapuló képzési rendszert dolgozzunk ki, s folyamatosan jobbítsuk azt. Konceptiónk klasszikus emberi értékekre épül, de modern életközi normatívákat is közvetít. Megalkotója egy olyan elkötelezett, hivatásszerető, szakmailag jól felkészült tanári testület, amelynek hitvallása ez s töretlenül fáradozik a megvalósításán. A külső tényezők: társadalmi folyamatok, oktatáspolitikai változások, önkormányzati hozzáállás stb. csupán a keretet, a mozgásteret határozzák meg. Modern felfogású iskolavezetésünk gondoskodik a külső lehetőségek maximális kihasználásáról, biztosítja a belső erőforrások mozgósítását, optimális kiaknázását. Iskolafilozófiánknak a kiindulópontja, a vezérlője a gyermek, hisz iskolánk szintjén minden érte történik. Aktív részese és alakítója a szülő, aki a nevelés, a gyermeki személyiség fejlődésének a folyamatában a legfontosabb szerepet játssza, s a legnagyobb felelősséget viseli.

Iskolakoncepciónk meghatározó eleme a sportiskolai képzés és az egészséges életmódra nevelés. Iskolánk közoktatási típusú sportiskola módszertani központ, a nemzetközi ÖKOISKOLA-hálózat tagja. Nevelőmunkánk kitüntetett területe a fenntartható fejlődés filozófiájának átadása, az egészségtudatos életmód kialakítása.

Az iskola a szülő partnere ebben a folyamatban, a tudásgyarapítással is a személyiségformálás lehetőségeit szolgálva és gazdagítva. Közös munkánk csak úgy lehet eredményes, ha az "iskolahasználók" köre: a diákok, a szülők és a pedagógusok együttműködve, közös erkölcsi alapvetéssel, mindannyiunk meglégedésére élnek és dolgoznak együtt.

1.3. Alapértékeink

Pedagógiai programunk alapja egy olyan értékrend, amelynek megfogalmazása - s egyben tudatosítása - közös munkánk eredménye.

Alapértékeknek tekintjük a következőket:

- gyermekközpontúság,
- nyitottság, korszerűség,
- klasszikus értékek közvetítése a műveltség és az erkölcs területén,
- képességek szerinti fejlesztés (a szervezeti lehetőségeken belül),
- a kultúra mint létmód,
- humán szocializáció,
- tudatos életvitel,
- harmonikus személyiségfejlesztés,
- hagyományőrzés és teremtés,
- nemzeti öntudat,
- élő kapcsolat Európával.

2. Az iskola bemutatása

2.1. Az iskola adatai

Az intézmény alapító okiratát a Józsefvárosi Önkormányzat 226/2009(V.20.) határozatával elfogadta. Az alapító okirat jelen pedagógiai program melléklete.

Jelvényünk

Az intézmény jelvénye színes alapon középen az épület képe:

Zászlónk

Az intézmény zászlója fehér alapon kék iskolacímer. A zászló állandó jelleggel kihelyezésre kerül az iskola homlokzatára.

2.2. Az iskola rövid története

Budapest-Józsefváros egyik legszebb helyén, a Tisztviselőtelepen épült fel iskolánk, a századforduló elején egy kertváros és a gyárakkal övezett valamikori külváros területén. Az alapkövet 1913-ban rakták le, az épületet 1924-ben adták át. Tervezője Lechner Ödön, a kor neves építészete volt. A háborús években az épület többször megrongálódott. A későbbi években korszerűsítették az iskolát. Az épület jelenleg is tatarozásra, belső felújításra szorul. 1947 óta általános iskolai rendszerben folyik az oktató-nevelő munka az 1-8. osztályos diákok részére. 1970-ig két különálló, külön igazgatású iskola működött itt. 1963-ban ének-zene, 1971-ben testnevelés tagozatos osztályok alakultak. 1996-ban az iskola Vajda Péter nevét

vette fel. Iskolánk kezdettől a kerület legjobbjai közé sorolhatta magát. Tanulmányi, művészeti és sportsikerei alapján ezt a helyet a mai napig megtartotta.

Beiratkozási területek:

- Tisztviselőtelep,
- Kolónia,
- Belső-Józsefváros (Dankó u., Magdolna u., Dologház u., Lujza u.),
- Százados úti lakótelep,
- egyéb területek.

Legrégebbi körzetünk a Tisztviselőtelep és a Kolónia. Ezeknek a területeknek a legszorosabb a kötődése az iskolához (Iskolánkba járt nagyszülők, szülők íratják be gyermekeiket intézményünkbe).

1980-ban jelentős területmódosításra került sor, mert a VIII. kerületben két iskola, a Bezerédj és a Százados úti megszűnt. Ekkor került iskolánkhöz a Belső-Józsefváros jelentős része valamint a Százados úti rész is.

2.3. Az iskolai oktató-nevelő munka eredményei

A tanulmányi munka magas színvonalát jelzi, hogy sok szép eredményt értünk el kerületi, budapesti és fővárosi versenyeken. Az eddig lezajlott versenyek kiváló eredményei bizonyítják, hogy a tehetséggondozás feladatát kiemelkedően végeztük, s hogy tehetséges tanulóinkkal odaadó munkát végző kollégák kiemelkedő eredményekre képesek.

Nemcsak az emelt szintű képzésben részesülő tanulók, tanulócsoportok szakirányú eredményei kiemelkedők, hanem tantárgyi, közismereti versenyeken is sikeresek tanulóink.

A gyengébb eredményt elérők, az önhibájukból, vagy más okból lemaradók segítése folyamatos feladat. A korrepetálások, egyéni foglalkozások szolgálják a gyakorlást. A szülők elfoglaltságai miatt nagyon sokan kérték, hogy az ötödik, hatodik évfolyamos tanulók számára is biztosítsuk a napközis foglalkozást. Ez is azt jelzi, hogy a szülők 5-8. évfolyamon is az iskolára bízzák gyermekeik tanórán kívüli felkészítését, házi feladataik ellenőrzését.

A szabadidős tevékenységek, túl az iskolai szakkörökön, sportkörökön, edzéseken, nagyon jól illeszkedtek iskolánk színes, a tanulóknak élményt adó programjaihoz.

A tanköteles tanulók továbbtanulási aránya 100%. A középiskolák típusa szerint a 2002/2003-as évben gimnáziumban tanult tovább a tanulók 33%-a, szakközépiskolában tanult tovább a tanulók 38%-a, szakiskolában tanult tovább a tanulók 29%-a.

2.4. Az oktató-nevelőmunka személyi feltételei

Az iskola engedélyezett pedagóguslétszáma 52 fő, az engedélyezett technikai álláshelyek száma 21.

A szakos ellátottság 100 százalékos.

A pedagógusok szakmai munkaközösségek tagjai. A szakmai munkaközösségek:

- . alsós humán (anyanyelv, ének-zene, rajz),
- . alsós reál (matematika, környezetismeret, technika),
- . napközis,
- . osztályfőnöki,

- . reál I. (matematika, fizika, kémia, technika, informatika),
- . reál II. (természetismereti – biológia, földrajz),
- . fejlesztőpedagógiai,
- . humán (magyar, történelem),
- . idegen nyelvi (angol, német, olasz),
- . testnevelési,
- művészeti (énekes-zene, rajz).

2.5. Az oktató-nevelőmunka tárgyi feltételei

Az iskola egy épületben működik. Az épületben 2 tornaterem, 1 tornaszoba, 15 osztályterem, 14 szaktanterem, 8 tanulócsoporthoz foglalkozásra kialakított kisterem, 3 egyéb, az oktatás céljait szolgáló helyiség, 13 tanári munkaszoba, 1 ebédlő, 1 konyha van. Az épület mellett sportpálya a szükséges felszereltséggel, napközis udvar játszótéri elemekkel, labdatérrel áll a tanulók rendelkezésére. Az iskolai könyvtár jól felszerelt, 14.701 könyvtári egységgel rendelkezik.

Az iskola taneszköz ellátottsága jó, a szaktantermek felszereltsége megfelelő, rendelkezésre állnak azok az eszközök, melyek a pedagógusok oktatómunkájához szükségesek.

3. Az iskola nevelési programja

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

3.1.1. Pedagógiai alapelvek

Komplexitás elve – a nevelés és oktatás során figyelembe kell venni, hogy biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak. Ezeket a hatásokat kell összehangolni.

A következetesség elve – igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben. Lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményező-készségének, kreativitásának kibontakoztatására.

Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve – a tanulók fejlődését mindenkor a maga fejlődési fokához mérten kell biztosítani.

Egyenrangúság elve – a nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a tanulók egyenrangú félként vesznek részt a nevelés-oktatás folyamatában. (A tanuló a nevelés alanya.)

Bizalom elve – bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.

A pedagógus vezető szerepe – az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.

A külső hatások elve – a pedagógusoknak támaszkodniuk kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.

A *tapasztalatszerzés elve* – a nevelés-oktatás folyamatában biztosítani kell a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzését, megértését, általánosítását.

A *tanulók különböző közösségek tagjai* – a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak lehetőséget – a pedagógusok vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

3.1.2. Nevelési-oktatási célok

A hagyományosan alsó és felső tagozatra bontott iskolaszervezet a Köznevelési Törvény értelmében tartalmilag a következőképpen alakul:

- az első évfolyamon kezdődő és a második évfolyam végéig tartó bevezető,
- a harmadik évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó kezdő,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a hatodik évfolyam végéig tartó alapozó,
- a hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó fejlesztő.

A bevezető és a kezdő szakaszban, továbbá az alapozó szakasz kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozása időkeretének huszonöt százalékában nem szakrendszerű oktatás, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik. Az 5-6. évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás heti órakerete 7 óra, amely tömbösíthető.

Az életkorok szerinti nevelési feladatok komplex módon jelennek meg az iskola nevelési rendszerében.

Az alapfokú nevelés-oktatás első és második szakaszában a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll.

A *bevezető* szakaszban iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Fogékonyvá teszi a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetít, alapvető képességeket, és alapkészségeket fejleszt. Ez a szakasz a kíváncsiságra és az érdeklődésre épít, és az ezáltal motivált munkában fejleszt a tanulóban a felelősségtudatot, a kitartás képességét.

A *kezdő* szakasz épít az elsajátított elemi ismertekre, mintákat ad az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozza a tanulási szokásokat.

Az iskola támogatja az egyéni képességek kibontakozását. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésebből fakadhatnak.

A közvetlenül összefüggő két szakasz módot teremt minden tanuló számára, hogy képességeinek megfelelő tempóban haladva, bukásmentesen – így súlyos kudarcok nélkül sajátítsa el az alapkészségeket és a továbbhaladáshoz szükséges elemi ismerteket.

Az alapfokú nevelés-oktatás harmadik (*alapozó*) szakasza szervesen folytatja az első két szakasz nevelő-oktató munkáját. Az 5-6. évfolyamokon integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, szorosan kapcsolódva az első két szakaszhoz. A nem szakrendszerű oktatás kiemelt fejlesztési területe az önálló tanulási képességek kialakítása, az

információszerzés és – feldolgozás képességének fejlesztése, a kommunikációs képességek fejlesztése, a szociális kompetenciák fejlesztése. A nem szakrendszerű képzés értékelésének formája: belső mérések az országos kompetenciamérések anyagának megfelelően.

Az általános iskolai oktatás nevelés utolsó szakaszának alapvető tartalma a *fejlesztés*, 7-8. évfolyamokon előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás elmélyítése.

Az iskola ebben a szakaszban érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti a tanulókat a továbbtanulásra. Ebben a szakaszban fejlesztjük a tanulóknál azokat a képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a közösségben való élet során fejleszti a tanulókat önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét. Az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviseli az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése iránti igényt. Erősíti az Európához tartozás tudatát, készíti más népek hagyományainak kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére. Figyelmet fordít az emberiség közös problémáinak bemutatására.

3.1.3. Feladatok

Legfontosabb feladataink a következők:

- az iskolai nevelés feladata a személyiség pszichikus komponenseinek a fejlesztése.
- az alapozó években a tanuláshoz szükséges képességek és készségek (értelmes olvasás, írás, számolás, mozgáskoordináció, gondolkodási műveletek) elsajátíttatása.
- a tanulási motívumok fejlesztése – a tanulási módszertár kiépítése,
- a hagyományos humán-reál tantárgyi alapokon a tanulni tanítás középpontba állítása, az ismeretszerzés minden lehetséges szellemi és tárgyi eszközeinek a felhasználásával (a megismerési, felfedezési vágy fejlesztése),
- az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése,
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés terén az egyéni tudat fejlődése, az önértékelési motívumok fejlesztése, a mozgás, a szabad levegőn való sport, a játékos sporttevékenységek elsajátíttatása, ezek gyakoroltatása,
- a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, a hátránykompenzálás és tehetséggondozás az iskolai élet minden területén,
- az információk, ismeretek minél szélesebb körből való gyűjtésének megismerési folyamata, a könyvtárhasználat fontossága.

Konkrét nevelési feladatok:

Az általános nevelési feladatokat pontosítani kell az életkorok vonatkozásában, hisz más és más életkorban más-más komponensek fejlesztése kap elsőbbséget. A pedagógiai folyamatok színtere is meghatározó, azaz a tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségek más prioritásokat határoznak meg.

Pedagógiai szakaszok szerinti nevelési feladatok:

Az életkorok szerinti nevelési feladatok komplex módon jelennek meg az iskola nevelési rendszerében. Az oktatásban résztvevő diákjaink 6-14 éves korosztályát két pedagógiai,

illetve életkori szakaszra bontottuk. Első szakasz 1-4. évfolyam, a második szakasz 5-8. évfolyam.

Nevelési feladatok azok szintere szerint:

- szakkörök,
- versenyre felkészítő foglalkozások,
- korrepetálások,
- felvételi előkészítők,
- beiskolázási előkészítők,
- egyéni feladatmegoldó versenyek.

Mindezek nevelési vonatkozásai olyan feladatokat határozhatnak meg, amelyeknek szerepelniük kell a tantárgyi programok feladatrendszerében. Itt kell kitérni a tantárgyközi kapcsolatokról adódó feladataink megfogalmazására is.

Nevelési feladatok tantárgyi programok szerint:

- tantervek, tanmenetek újragondolása,
- munkaközösségi szinten kell megfogalmazni a szaktantárgyak nevelési céljait,
- minden olyan tevékenységi formával foglalkozni kell, amely a különböző tantárgyak tanításával kapcsolatba hozható.

Összességében elmondható, hogy a tantárgyi programok és a nevelési szintek szerinti nevelési feladat-meghatározás a szakmai munkaközösségek kompetenciájába tartozik. Természetesen az iskolai szintű koordinálás az iskolavezetés, illetve a minőségvezetés hatásköre és része az intézmény minőségfejlesztési rendszerének.

3.1.4. A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

A test és a lélek harmonikus fejlesztése

A különböző szakaszokban végzett fejlesztő munka nem határolódik el élesen egymástól, hanem egymásra épül az alapfokú nevelés-oktatás folyamatában.

A bevezető és kezdő szakaszban:

- mozgáskultúra megalapozása,
- mozgáskoordináció, ritmusérzék, hallás fejlesztése,
- az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítése, az ezt elősegítő szokások kialakítása,
- az önismeret, a reális önértékelés fejlesztése,
- a társas kapcsolatok igényének erősítése.

Az alapozó szakaszban:

- a mozgáskultúra, mozgáskoordináció fejlesztése,
- a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása,
- az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatása.

A fejlesztő szakaszban:

- az önismeret alakításával, az önértékelés képességének fejlesztése,
- az együttműködés értéknek tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, csoportban, stb.

Az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése a bevezető és kezdő szakaszban:

- biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátíttatása,
- az önálló tanulás és az önművelés alapozása,
- a mentális képességek célirányos fejlesztése.

Az alpműveltség továbbépítése:

- a differenciálódó tantárgyi rendszerben a mentális képességek céltudatos fejlesztése,
- az önálló tanulás és az önművelés alapozása, gyakoroltatása,
- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- a tanulási tevékenységben növekvő szerepet kap a közvetett kommunikáció – írásbeliség, vizuális kommunikáció, számítógépes érintkezés, megjelenik a nem anyanyelven folyó kapcsolatteremtés.

A szocializáció folyamatainak elősegítése:

- a helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- a kortárs kapcsolatok megerősítése,
- a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása,
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosítása,
- a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtása,
- a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítése.

A tanulási stratégiák megválasztása:

- az életkori jellemzők figyelembe vétele,
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelés,
- az együttműködésre építő tanulási technikák és tanulásszervezési módok szerepének megnövekedése,
- a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok aránya növelése,
- megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó adatgyűjtés, modellezés, szerepjáték,
- az életkori jellemzők figyelembevétele,
- az ismeretek tapasztalati megalapozása,
- a kreativitás fejlesztése,
- differenciált fejlesztés.

3.1.5. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, oktató-nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A magasabb jogszabályban meghatározott kötelező minimális taneszköz-jegyzékben foglaltakkal az iskola rendelkezik. Az eszközök karbantartása, pótlása állandó feladat.

Az egyes tantárgyakhoz tartozó eszközök és felszerelések jegyzékét az alábbi táblázat tartalmazza:

1-4. évfolyam	5-8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	
Ábécés falitáblák	Szófajok rendszerét demonstráló táblák
Betűk hívóképe	Hangzó anyag: Tanult költők-írók művei CD-n
Betűkártyák	Kötelező irodalom videokazettán
Írásvetítő	A magyar helyesírás szabályai
Diavetítő	Helyesírási tanácsadó szótár
Magnó és CD lejátszó	Írásvetítő
Szófajok rendszerét demonstráló táblák	Diavetítő
Helyesírási szabályok táblái	Magnó és CD lejátszó
Történelmi korokat bemutató dem. táblák	
Kronológiai képsorok a magyar történelemből.	
Kötelező irodalom videokazettán	
A magyar helyesírás szabályai	
Helyesírási tanácsadó szótár	
Matematika	
Számkártyák 0-100	Helyiérték-táblázat
Számok hívóképei 0-20	Demonstrációs számegyenes
Demonstrációs számegyenes	Pozitív egész számok 1-től, 100-ig
Szám és képkártyák	Kétkarú mérleg
Kétkarú mérleg	1 literes mérőedény
1 literes mérőedény	1 dm ³ -es kocka
1 dm ³ -es kocka	Hőmérőmodell
Hőmérőmodell	Méterrúd
Méterrúd	Egységkockák
Óra	Mértani testek, élvázis testek,
Galton deszka	kiteríthető és összeállítható testek
Demonstrációs falitáblák	Térbeli építőelemek
Demonstrációs színes korongok	Fóliák
Mérőszalag	Statisztikai zsebkönyv
Síkidomok képe	Fóliák
Mértani testek	Galton deszka
Számegyenes	Földgömb
Színesrúd-készlet	Sakktábla
Pénzérmék	Vasúti menetrend
Logikai lapok	Kézpénz
Vonalzó	Adósságcédulák
Dobókockák, dobótestek	Színesrúd-készlet
	Prímszámok táblázata
	Prímtéglák

	Síkgeometriai modellező készlet
	Dobókockák, dobótestek
	Pénzérmék
	Urna, számkártyák, számozott golyók
Ének	
Magnó és CD lejátszó	falikepek zeneszerzőkről
Ütős és ritmushangszerek	népzenei applikáció
A tananyaghoz kapcsolódó zeneanyag hangfelvételei CD-n vagy magnó kazettán	pianínó
Ötvonalas segédtable	zenehallgatási anyag kazettán (Apáczai Kiadó)
	zenetörténeti korszakok - falitábla
	Hi-Fi torony, hordozható CD-s lejátszó
Ének emelt szintű	
Magnó és CD lejátszó	zenetörténeti CD-gyűjtemény (Orfeusz sorozat)
Ütős és ritmushangszerek	falikepek zeneszerzőkről
A tananyaghoz kapcsolódó zeneanyag hangfelvételei CD-n vagy magnó kazettán	népzenei applikáció
Ötvonalas segédtable	zongora
Pianínó	kottatár (gyermek- és vegyeskari kották)
Furulya	Hi-Fi torony
	hordozható elektromos pianínó
Technika	
Alapvető szerszámkészlet a tanulók részére:	szaktantermi berendezések
– Olló	Szerszámkészletek
– Metszőkés	munkanyagok
– Csípő és harapófogó	demonstrációs eszközök
– Dörzspapír	tevékenykedtető eszközök
– Ráspoly különféle minőségben	videófilmek
– Tű a varrási technikáknak megfelelő	Demonstrációs falitáblák:
– Kalapács	gyártási folyamatok
Edények	közlekedési ismeretek
Főző és evőeszközök	ipari vertikumok
Konyhatechnikai berendezések	bányászat
Építő és szerelőkészletek	energiatermelés
	úrkutatás
Rajz	
Diasorozat 1-4. osztályok részére	Diasorozat 5-8. osztályok részére
Művészettörténeti könyvek, videofilmek	Művészettörténeti könyvek, videofilmek
Rajz szemléltető eszközök: pl. mértani testek	Rajz szemléltető eszközök: pl. mértani testek
Természeti formák gyűjteménye	Természeti formák gyűjteménye
Televízió	Televízió
Videó	Videó lejátszó
Diavetítő	Diavetítő
	Ismeretterjesztő könyvek, kiadványok
Angol nyelv	
Angol tanári Kincsestár (RAABE Kiadó)	Angol tanári Kincsestár (RAABE Kiadó)
Tananyaghoz kapcsolódó falitáblák:	Tananyaghoz kapcsolódó falitáblák:
Szófajok rendszere	Szófajok rendszere
Fonetikai jelek	Fonetikai jelek

Segédigék	Segédigék
Magnó és/vagy CD lejátszó	Magnó és/vagy CD lejátszó
A tananyaghoz kapcsolódó hanganyag hangfelvételei CD-n és/vagy magnó kazettán	A tananyaghoz kapcsolódó hanganyag hangfelvételei CD-n és/vagy magnó kazettán
	Ország: Magyar-Angol / Angol-Magyar szótár
Német nyelv	
Demonstrációs falitáblák:	Demonstrációs falitáblák:
Szófajok bemutatása	Szófajok bemutatása
Hallo aus Berlin - videósorozat	Hallo aus Berlin - videósorozat
A tananyaghoz kapcsolódó hanganyag hangfelvételei CD-n és/vagy magnó kazettán.	A tananyaghoz kapcsolódó hanganyag hangfelvételei CD-n és/vagy magnó kazettán.
Német nyelvű újságok	Német nyelvű újságok
TITOK levelező verseny anyagai	TITOK levelező verseny anyagai
Összegyűjtött szakköri anyag	Összegyűjtött szakköri anyag
Olasz nyelv	
számkártyák, dobókocka	számkártyák, dobókocka
képes dominók, játékkártyák	képes dominók, játékkártyák
labda	labda
cselekvést ábrázoló képsorozatok	cselekvést ábrázoló képsorozatok
olasz nyelvű hangkazetták, CD-k	olasz nyelvű hangkazetták, CD-k
demonstrációs táblák	demonstrációs táblák
nyelvtani táblák	nyelvtani táblák
keresztrejtvények	keresztrejtvények
Activity	Activity
Térképek	Térképek
	Történelem
	A tananyaghoz és a témakörökhöz kapcsolódó
	– Faliképek
	– Fóliák
	– Diaképek
	– Videók, filmek
	– Transzparenszek
	– Demonstrációs képek
	– Időszalag
	– Történelmi térképek
Környezetismeret	Természetismeret
Növénymodellek	Térképek
Mérőeszközök	Földgömb
Térképek	Mágnesek
Földgömb	Prizmák,
Tanári/tanulói kísérleti tálca	Egyéb fizikai eszközök
Kitömött állatok	Kitömött állatok
Magyarország térképek (domborzati, közigazgatási)	Preparátumok üveghengerben
Nagyítók	Nagyítók, mikroszkópok
Videofilmek	Videofilmek
Diasorozatok	Diasorozatok
Íránytű, tájoló	Írásvetítő fóliasorozatok

Demonstrációs falitáblák:	
– Mértékegységek	
– Év – évszak jellegzetességei	
– Az emberi test felépítése	
– A növények részei	
– Képsorozatok állatokról, növényekről	
	Földrajz
	A tananyaghoz kapcsolódó
	Tematikus térképek
	Földgömb
	Iránytű
	Írásvetítő fóliák
	Videofilmek, diasorozatok
	Hőmérők, barométer, csapadékmérő
	Terepasztal
	Transzparenszek
	Biológia
	Kitömött állatok
	Növénymodellek
	Állatpreparátumok üveghengerben
	Nagyítók, mikroszkópok
	Csontvázak, csontok
	Növény és állathatározó kézikönyvek
	Videofilmek, diasorozatok
	Írásvetítő fóliaszorozatok
	Videó-lejátszó
	Diavetítő
	Informatika
	A számítógép részeit bemutató képeskönyvek, hardverdokumentáció
	Windows, Linux felhasználói kézikönyvek
	Programfejlesztési, alkalmazási kézikönyvek, szakkönyvek, feladatgyűjtemények
	Angol-magyar számítástechnikai szótár
	Számítógép-alkatrészek
	Számolóeszközök: szorobán, zsebszámológép
	Demonstrációs táblák:
	– Számítógép-egységek felépítése
	– Alapparancsok
	– Modellek
	– Történelmi, tudományos és technikatörténeti bemutatók
	Logikai áramköri alapelemek és kapcsolások
	Számítógépek
	Írásvetítő
	LCD panel
	Tervezőtábla
	Fizika

	A tananyaghoz kapcsolódó videófilmek
	Fizikai mennyiségek bemutatását tartalmazó falitáblák
	A fizika fejlődését bemutató falitáblák
	Tanári kísérletekhez szükséges eszközök
	Szemléltető tárgyak gyűjteménye
	Kémia
	Szemléltető falitáblák:
	– Periódusos rendszer
	– Sav-bázis folyamatok
	– Redoxi folyamatok
	– Fémek aktivitása
	– elektronvonzó képesség
	– Mágneses elektronszerkezetet ábrázoló
	Kovalenskötetést szemléltető pálcikamodell
	Borszesz égők
	Kémcsövek
	Háromlábú állványok
	tálcák
	A terv által előírt kísérletekhez szükséges vegyszerek
Testnevelés	
Gumilabdák	Gumilabdák
Bordásfal	Bordásfal
Tornapadok	Tornapadok
Zsámolyok	Zsámolyok
Kislabdák	Kislabdák
Karikák	Karikák
3 részes svéd szekrény	5 részes svéd szekrény
Ugródeszkák	Ugródeszkák
Kosárpalánkok	Kosárpalánkok
Kapuk	Kapuk
Futball-labdák	Futball-labdák
Mászórudak	Mászórudak
Stopperórák	Stopperórák
Mérőszalagok	Mérőszalagok
jelzőszalagok	jelzőszalagok
	Kosárlabdák
	Húzókötel
	Nyújtó
	Gerelyek
	Váltóbotok
	Kézisúlyzók
	Bóják
	Röplabdák
	Mászólétrák
	Tornabotok
	Floorball felszerelés
	Medicinlabdák
	Minitenisz ütők
	Tornagyűrűk

	Kiegészítő torna készlet
	Gerenda
	Ugrókötelek
	Dobbantó távolugráshoz
	Mászókötelek
	Ugródomb
	Magasugró felszerelés
	Gumikötelek
Testnevelés emelt szintű	
Gumilabdák	Gumilabdák
Bordásfal	Bordásfal
Tornapadok	Tornapadok
Zsámolyok	Zsámolyok
Kislabdák	Kislabdák
Karikák	Karikák
4 részes svéd szekrény	5 részes svéd szekrény
Ugródeszkák	Ugródeszkák
Kosárpalánkok	Kosárpalánkok
Kapuk	Kapuk
Futball-labdák	Futball-labdák
Mászórudak	Mászórudak
Stopperórák	Stopperórák
Mérőszalagok	Mérőszalagok
jelzőszalagok	jelzőszalagok
Kosárlabdák	Kosárlabdák
Mászólétrák	Húzókötel
Tornabotok	Nyújtó
Floorball felszerelés	Gerelyek
Medicinlabdák	Váltóbotok
Minitenisz ütők	Kézisúlyzók
Tornagyűrűk	Bóják
Kiegészítő torna készlet	Röplabdák
Gerenda	Mászólétrák
Ugrókötelek	Tornabotok
Dobbantó távolugráshoz	Floorball felszerelés
Mászókötelek	Medicinlabdák
Ugródomb	Minitenisz ütők
Magasugró felszerelés	Tornagyűrűk
Gumikötelek	Kiegészítő torna készlet
	Gerenda
	Ugrókötelek
	Dobbantó távolugráshoz
	Mászókötelek
	Ugródomb
	Magasugró felszerelés
	Gumikötelek

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk, hogy az iskolánkból kilépő tanuló:

- legyen képes testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre,

- akaratereje és fegyelmezettsége által váljon képessé szociális hátrányok és kudarcok leküzdésére,
- rendelkezék a megújulás és alkalmazkodás képességével,
- rendelkezék a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok ismeretével és gyakorlatával,
- ismerje szűkebb és tágabb környezetét, nemzeti hovatartozását, válják közösségi és hazaszerető emberré,
- érezzen és vállaljon felelősséget önmagáért és másokért, közösségéért
- tudjon a helyzethez illően viselkedni,
- legyen képes a társadalmi munkamegosztásba való későbbi bekapcsolódásra (továbbtanulás és munkavállalás)
- rendelkezék a korszerű társadalom- és természettudományi, esztétikai, szomatikus és technikai általános műveltség alapjaival, alapképességeivel,
- legyen a világról és önmagáról korosztályának megfelelően reális képe
- tudjon rövidebb és hosszabb távra tervezni, reális mérlegelés alapján dönteni.

Tudatában vagyunk annak, hogy a gyermek személyiségét számtalan tényező alakítja, befolyásolja. Elsődlegesnek a család törekvéseit és hatását tekintjük. A személyiségfejlesztés szinterei az iskolában: tanítási órák, szabadidős tevékenységek. A szorongásmentes, sokoldalú, sokirányú személyiségalkotás a nevelő-oktató munka minden területén megjelenik.

Az iskola pedagógiailag átgondolt, tudatos személyiségfejlesztő tevékenysége arra hivatott, hogy

- erősítse a család pozitív irányú törekvéseit,
- képviselje és erősítse, szükség esetén kialakítsa az egyetemes, társadalmilag elfogadott személyiségjegyeket,
- gyengítse a környezetünkben, a társadalomban folyamatosan vagy alkalmanként megjelenő, a nemes emberi értékeket megkérdőjelező, vagy ellene ható tényezők erejét.

A személyiségfejlesztés módszereit úgy választjuk meg, hogy az önmagában is a személyiségfejlesztés irányába hasson, mutasson példát a helyes emberi kapcsolatokra. A megfelelő személyiségjegyekkel rendelkező pedagógusok személyes példaadása alapvetően befolyásolja, alakítja tanítványaik személyiségét. Törekszünk arra, hogy tantestületünk minden nevelője egyénisége legpozitívabb jegyeit bontakoztassa ki, alapvető szemléletében nagy hangsúlyt kapjon a gyermekközpontúság.

Különösképpen törekszünk:

- a pozitív gyermeki megnyilvánulások támogatására, elismerésére, példaként való kezelésére,
- tényleges és mesterségesen teremtett helyzetek életkori sajátosságoknak megfelelő feldolgozására, a tanulók véleményének provokálására, vitalehetőség biztosítására, következtetések levonására, stb.
- türelmes meggyőzésre,
- a tanulási folyamat ösztönzésére, a motiváció megteremtésére, a megismerés örömeinek és a rendszeres sikerélmény biztosítására,
- tartalmában, formájában jelentős hatások megteremtésére (pl.: ünnepi rendezvény, különböző akciók, tanári szituációk, stb.)

- a szélsőséges megnyilvánulások következetes elutasítására, szükség esetén adminisztratív intézkedésekkel történő megakadályozására.

3.2.1. Nevelési elveink

Nevelési elveink főbb irányai a kulturált viselkedés és a kreatív gondolkodás kialakítását célozzák:

- az értelmes fegyelem, az önállóság, a szabadság, a szabad gondolkodás kialakítása,
- felelősségérzet kialakítása önmaguk és társaik iránt fizikai, erkölcsi, szellemi téren,
- együttműködési és konfliktuskezelési technikák kialakítása,
- tolerancia gyakoroltatása etnikai, vallási, világnézeti, egészségi, anyagi, értelmi téren,
- az általánosan elfogadott erkölcsi értékek beépítése a viselkedésbe és a gondolkodásba.

3.2.2. Speciális feladatok

Az általános műveltségi területek közül a következők kapnak oktatásunkban nagy hangsúlyt: Az **ének-zenét** emelt szinten tanító osztályokban a zenei és humán műveltségi területeken a tanulók érdeklődésének, készségeiknek fejlesztése. Fontos a zenei fogékonyság kialakítása, amely együtt jár a lelki-szellemi harmóniával. Az igényes zenei nevelés magával hozza az igényességet az élet más területein is.

A **testnevelést** emelt szinten oktató osztályokban a sport embert, közösséget formáló erejének felhasználásával a versenyszellem kialakítása, ügyességfejlesztés, életkornak megfelelő edzettségi állapot. A mozgás megszerettetésén túl a testi-lelki harmónia, a rend és fegyelem elsajátítása, a folyamatos munkavégzés, az ép testben ép lélek eszméje mind-mind nagy jelentőséggel bír. Iskolakoncepciónk – a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiával összhangban – a sportot elsősorban eszköznek tekinti a legfontosabb társadalmi célok - egészségmegőrzés, nevelés, személyiségfejlesztés, közösségépítés, társadalmi integráció – elérése érdekében. Emellett feladatunknak tekintjük a versenysport utánpótlás-nevelésében való aktív részvételt is.

Az **informatika** műveltségi területen belül a könyvtárhasználat, a modern technika, napjaink korszerű ismereteinek elsajátítása.

Az **idegen nyelvek** – német, angol, olasz – minél magasabb szintű tanítása.

5. évfolyamtól dráma szakkör indítása a **közösség- és személyiségépítési** folyamat elősegítésének céljából. Ennek keretében a tanuláshoz szükséges képességek és készségek fejlesztése folyik, amelynek eredményeképpen a diákok tanulmányaikban, társas kapcsolataikban és döntési helyzetekben sikeresebben helytállnak.

3.2.3. A tanítási-tanulási folyamat irányítása

A tanítási – tanulási folyamat megszervezésekor nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat a belső feltételeket, ösztönző erőket, amelyek a gyermekekben rendkívül bonyolult kölcsönhatásban jelen vannak. Mindenfajta tevékenység kiinduló eleme a motiváció. A tanuláshoz való viszony kialakítása szempontjából fontos a felfedezés örömeinek megteremtése. A motívumrendszer kialakításának lehetőségei között pedig első helyen kell

említeni a sikerélményt. A siker megerősíti a tanulót abban, hogy jó tanulni, érdemes dolgozni.

Az ismeretszerzés ma már nem kizárólag az iskolában történik. Ezért az eddigieknél nagyobb szerepet kell biztosítani az önálló olvasásnak, a tankönyvön kívül más könyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának, s az egyéb ismerethordozók (sajtó, tv, videó, számítógép, internet, stb.) által megszerezhető tudásnak.

Az oktatási módszerekben teljes a pedagógusok szabadsága, önállósága, de nem szabad szem elől téveszteni, hogy a tanulói tevékenységet biztosító módszerek a leghatékonyabbak, ezek vezetnek a legjobb eredményre.

Az intézmény oktató-nevelő munkájában tantárgyközi alapkompenciának tekintjük az alábbiakat:

- **szövegértés fejlesztése**
- **matematikai alapkészségek fejlesztése**
- **honismeret, hazaszeretet, egészséges lokálpatriotizmus** (a közvetlen lakókörnyezetünk és tágabb otthonunkhoz kapcsolódó tudáselemek beemelése a közismereti tantárgyakba)
- **környezet- és egészségtudatos magatartás kialakítása** (fenntartható fejlődéshez és az egészségtudatos életmódhoz kapcsolódó tudáselemek beemelése a közismereti tantárgyakba)
- **sportszerűség, egészséges versenyszellem kialakítása** (sporthoz kapcsolódó tudáselemek beemelése a közismereti tantárgyakba illetve e tudáselemek sporton keresztüli közvetítése)

3.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi nevelőközösség kibontakoztatása fejleszti a személyiséget. A közösségi nevelés területei: a család, az iskola, és az iskolán kívüli közösségek.

A család hagyományos nevelői funkciói arányaiban és minőségében megváltoztak. A szülőmodellek érzelmi szerepének gyengülése a személyiség alakulása szempontjából kedvezőtlen hiányokat teremtett. Ezért is nagyon fontos az iskola együttműködése a szülők közösségével a tanulói közösségek formálása, fejlesztése érdekében. Az együttműködés konkrét formáit és fórumait a pedagógiai program aktuális fejezetei tartalmazzák.

A tanuló közösségbe történő beilleszkedésének elősegítésével kapcsolatban a családnak, a szülőnek az alábbi kiemelt feladatai vannak:

- az intézmény pedagógiai programjának, házirendjének megismerése,
- az osztály, az iskola-, a kollégiumi és egyéb közösségek rendezvényeinek támogatása, aktív közreműködés a megvalósításban (osztály szülő-tanár találkozók, tanulmányi kirándulások, ünnepélyek, megemlékezések, külföldi cserekapcsolatok, karácsonyi vásár, stb.),
- kapcsolattartás a pedagógusokkal, osztályfőnökökkel annak érdekében, hogy a pozitív szociális és társadalmi szokások, értékrendek a tanulóknál kialakuljanak, gyarapodjanak.

Az önálló életvitelre való gazdasági és egzisztenciális érettség ideje a felnövekvő korosztály esetében kitolódott társadalmunkban. A család, a szülő szerepe a helyes iránymutatás és a

mindenkori segítségnyújtás a sok-sok közösségi ráhatással befolyásolt tanulók számára. A közösség tagjainak közösségformáló nevelése során nemcsak a társadalmilag értékes követelményrendszert kell közvetíteni a diákok felé, ill. ezeket velük elfogadtatni, hanem biztosítani a tevékenységekkel az iskolánk iránti szolidaritásukat, hovatartozásukat.

A közösségfejlesztés az iskolában a közösség szükségleteinek, elvárásainak megfelelő, a fejlődést elősegítő tevékenységekkel alakítható ki. A közösségi tevékenység megszervezésének olyan módon kell történnie, hogy a megválasztott forma alkalmas legyen a közösségfejlesztő szerepek betöltésére, döntések meghozatalára, egyéni felelősség vállalására, tolerancia és segítőkészség kialakítására, az egészséges versenyszellem elsajátítására. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák),
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diák-önkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Nevelőtestületünk egységes követelményként a következőket állítja a közösségek tagjai számára:

- minden tanuló sajátítsa el a közösségi magatartás (szolidaritás, együttműködés) legalapvetőbb formáit,
- minden tanuló rendelkezék a társadalmi elkötelezettség magatartásával (érdeklődés, aktivitás),
- a tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket,
- kapcsolódjanak be a közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- a kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességei álljanak,
- a tanulók ismerjék meg nagy múltú nemzeti kultúránk értékeit,
- a hon- és népismeret oktatása segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel, alapozza meg a nemzettudatot, ösztönözzön szűkebb és tágabb történelmi, kulturális és vallási emlékeink, hagyományaink feltárására és ápolására,
- alakuljon ki tanulóinkban pozitív viszony a közös európai értékekhez.

Olyan iskolai közösséget szeretnénk, ahol a belső légkör, a tartalmas együttes munka következtében jól érzi magát tanuló és tanára egyaránt.

3.3.1. Hon- és népismeret

A változások mellett vannak olyan örökérvényű követelmények, melyeknek meg kell felelnünk. Ilyenek:

- a magyar nyelv ápolása,
- igény múltunk ismerete iránt,
- nemzeti, helyi, iskolai hagyományaink ismerete ápolása,
- a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása, kultúrájuk védelme,

- más népek nemzeti érzésének tisztelete,
- különböző népszokások megismerése (dramatikus játékok és néptánc tanulás formájában is).

3.3.2. Nyitottság a különböző életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt

Nevelési elveink főbb irányai a kultúrált viselkedés kialakítását célozzák:

- tolerancia gyakoroltatása etnikai, vallási, világnézeti, egészségi, anyagi, érzelmi téren,
- az európai kultúra, történelem, életmód megismerése,
- a nemzetközi kapcsolatok fenntartása, melyek nyitottabbá teszi a tanulókat más országok, népek kultúrája, életmódja iránt.

3.3.3. Nemzetközi kapcsolatok ápolása

Iskolánk külföldi iskolával tartja a kapcsolatot:

- Olaszország – a tanulók maguk is részt vesznek a collarmelei Dante Alighieri Oktatási Központtal való kapcsolat ápolásában
- Kárpátalja – a beregszászi Mikes Kelemen Líceummal való kapcsolat – rajtunk kívül álló okokból – elsősorban segélyszállítmányok gyűjtésében és küldésében nyilvánul meg.

3.3.4. Kommunikációs kultúra

Számítástechnika

A Helyi Tantervben meghatározott módon tanítunk számítástechnikát. Tanórán kívül is van a gyerekeknek lehetőségük ismereteik bővítésére tanfolyamok, szakkörök keretén belül. Ezen ismeretek nélkül nem boldogulhatnak további életükben.

Idegen nyelv

Az idegen nyelv tanítása már az első osztályban megkezdődhet játékos formában, a negyedik évfolyamtól pedig magasabb színvonalon, csoportbontásban folytatódik. Tanulóinknak lehetőségük van az angol, német és az olasz nyelv elsajátítására. Az olasz nyelvet pescinai testvérvárosunkkal és collarmelei testvériskolánkkal való kapcsolat révén anyanyelvi környezetben is használhatják tanulóink.

Diákújságírás

Iskolánk újságja a "Pad alatt". Segíti az interjútechnikák elsajátítását, az önálló ismeretszerzés gyakorlását, erősíti az együvé tartozás érzését, lehetőséget biztosít az önálló véleményformálásra.

Gyermekszínjátás

A tánc- és dráma modul tantárgyi keretben tanuló osztályokban különösen nagy hangsúlyt kap a nyelvi képességek, és a pozitív beszéd szokások kialakítása.

A gyermekszínjátás célja a kifejezőképesség fejlesztése, amely a műhelymunkát követően az iskolai előadásokon kerül nyilvánosságra. Ezek közösségfejlesztő hatása kiemelkedő.

3.3.5. Elfogadó és segítőkész magatartás

A közösségfejlesztésben kiemelt céljaink: megismertetni és elfogadtatni a kulturált viselkedést, az emberi érintkezéseket, a korrekt magatartás szabályait, elsősorban azt, hogy a tanulók

- tudjanak alkalmazkodni a velük kapcsolatban álló emberekhez,
- toleránsak, előítélet mentesek, empátiával rendelkezők legyenek,
- rendelkezzenek együttműködési készséggel és az egymás iránti szolidaritás képességével.

A gyermekközösség kialakításakor előtérbe helyezük egymás megértését, elfogadását.

3.3.6. Hagyományok

Célunk: nemzeti és iskolai hagyományaink ápolása, a magyarságtudat erősítése, a közösségi hagyományok teremtése és azok ápolása, a hagyományrendszer működtetése szép és mindig várt esemény az adott közegben.

Hagyományaink:

- zene-ovi, tesi-ovi, ovi-suli a leendő elsősök számára,
- elsősök megajándékozása,
- nemzeti ünnepekről való méltó megemlékezés
- téli vásár,
- Mikulás-ünnepség,
- egyházzenei koncertek (Rezső tér, Salétrom utca, Tihany, Mátyás-templom stb.),
- karácsonyi hangulatkeltés (Rezső téri templom),
- farsang,
- „Ilyenek vagyunk” – tanárok és diákok kulturális műsora,
- „Vajda-nap” a diákönkormányzat szervezésében,
- tisztviselőtelepi „Vajda-futás”,
- „Pad alatt” újság,
- nyílt napok óvodásoknak, szülőknek,
- anyák napja,
- tanulmányi kirándulások osztálykeretben,
- sportrendezvények (tanár-diák meccsek, évfolyam bajnokságok),
- táborok,
- erdei iskolák.

3.4. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok

Az iskola- és osztályváltás, valamint az iskolába lépés miatt jelentkező beilleszkedési (esetleg magatartásbeli) gondok okai igen szerteágazóak lehetnek, hiszen akár a családtól való elszakadás is halmozhatja a gyermek pszichés megterhelését. Feladataink:

- az iskola- és osztályváltás okainak, a tanuló személyiségének viszonylag gyors felderítése, a gondviselőjével történő egyeztetés,

- az iskolai („tagozat”, osztály) körülmények, követelmények tudatosítása a tanulóval (személyes kapcsolat létesítése),
- a közösség segítségének igénybevétele (közösségerősítő tényező is),
- a gyermek fokozott megfigyelése, és szükség esetén gyors megsegítése.

A feladat elsősorban a megelőzés illetve a már kialakult problémák megoldása. A beilleszkedés és a már kialakult probléma szempontjából több területen más-más feladataink vannak.

3.4.1. Megelőzés szempontjából

A beilleszkedési nehézségek gyakran járnak együtt magatartási zavarokkal. Ezért különös körültekintéssel járunk el azokkal a tanulókkal, akik valamilyen ok miatt szokatlan körülményekhez kénytelenek, viszonylag gyorsan alkalmazkodni. Ezek általában első osztályba érkezéskor, az emelt szintű képzés változásakor, iskolaváltoztatáskor a legjellemzőbbek, valamint az átmenetek esetén (óvoda – iskola, 4. évfolyam – 5. évfolyam, általános iskola – középiskola).

Iskolába lépéskor, az első osztályba érkezéskor:

Az iskola oktató-nevelő munkája csak a megelőző nevelési szint figyelembevételével, az óvodákkal való állandó és tartalmas kapcsolattartással lehet eredményes. Ennek érdekében az első osztályba lépés előkészítésének kialakult hagyományai vannak intézményünkben. Elemei:

- az iskolavezetés a leendő első osztályban tanítókat időben kijelöli, és azt nyilvánosságra hozza,
- a tanítók iskola-előkészítő, ismerkedő foglalkozásokat tartanak, ahol a szülő, gyermek megismerkedhetnek az iskolával és a leendő tanítókkal, ami segítheti a szülői döntést,
- nem zárkozunk el a szabad pedagógusválasztástól, de objektív korlátaink miatt adott esetben a szülővel kompromisszumra kell jutnunk,
- törekszünk az érdemi konzultációra a leendő elsőosztályos óvoda óvónője és a majdani tanító között,
- az óvodások néhányszor ellátogatnak az iskolába, ahol találkoznak az iskolásokkal, tanárokkal, megismerik az osztálytermet,
- az első nevelők gondoskodnak arról, hogy a bekerült kisgyermek fokozatosan állhassanak át az iskolai időbeosztásra,
- a kerületi óvodák nagycsoportosait rendszeresen vendégül látjuk az iskolai foglalkozásokon,
- a kerületi óvodák nagycsoportosai számára a II. félévben iskola-előkészítő foglalkozásokat szervezünk,
- a kerületi óvodák nagycsoportosai számára művészeti és sportversenyeket szervezünk,
- az óvodapedagógusokkal, logopédussal, nevelési tanácsadóval folytatott konzultációk során szerzett információkat felhasználjuk az osztályközösségek kialakításakor és az egyéni kapcsolatteremtésben.

„Tagozat”-, osztályváltáskor, más iskolából érkezéskor:

- elfogadó és befogadó tanulóközösség kialakításával segítjük az érkező beilleszkedését,
- az osztályközösség kialakításakor a figyelmesség, segítőkészség, türelem, megértés értékeit helyezük előtérbe, gyakoroltatjuk,
- a családdal, a szülőkkel való szoros és rendszeres kapcsolattartást is nagyon lényegesnek tartjuk (a családlátogatás során a gyermekek családi körülményeiről szerzett tapasztalatok nagyon sok esetben eredményesek a problémák feltárásában és megoldásában, hisz a szociális körülményeken túl segít megismerni a gyermek és családtagok egymáshoz való viszonyát, nevelési szokásait, életrendjét).

Átmenet a 4. és az 5. évfolyam között:

Törekszünk arra, hogy tanítói végzettséggel is rendelkező szakos tanáraink 1-4. évfolyamon való „betanításával” (éneke-zene, testnevelés stb.), valamint a tanítók speciálkollégiumi végzettségét az 5-6.évfolyamon kihasználva zökkenőmentessé tegyük az átmenetet az alsó és a felső tagozat között.

A tanulók életében, fejlődésében meghatározó vízváltó ez az átmenet. A felsőbb évfolyamosok életébe való zökkenőmentes beilleszkedés érdekében szükséges:

- az 1-4. évfolyamos és az 5-8. évfolyamos diákok, illetve tanáraik és tanítóik közös programokon való részvétele, az ismerősség és a baráti kapcsolatok kialakulásának érdekében,
- tanulmányi versenyek szervezése és lebonyolítása tanítók és szaktanárok együttműködésével,
- a tanár-diák kapcsolat közvetlenebb formáinak vegyes korosztályi összetételű gyermekcsoportokkal való gyakorlása (pl. sportjátékok, túrák, táborok, stb.),
- az első négy évfolyamon megszokott rendezvények és hagyományok átvétele, továbbörökítése (pl. osztálykarácsony, farsang, anyák napja, fordított nap, stb.).

Átmenet az általános iskola és a középiskola között

Az iskola – nyolc osztályos általános iskola lévén – nem vállalhatja a szerkezetváltó (nyolc- és hatosztályos) középiskolákba való beiskolázás előkészítését. Pedagógiai programunk szerint a nyolcadik évfolyamra juttatjuk el a tanulókat olyan tudás- és neveltségi szintre, amely birtokában eredményesen megállhatják helyüket a képességeiknek megfelelő középiskolákban.

Ennek érdekében:

- nyolcadik évfolyamon a felvételi tantárgyakból felvételi előkészítőket szervezünk
- a továbbtanulási felelős és az osztályfőnök a tanulók személyiségének és előmenetelének ismeretében irányítja a továbbtanulást,
- lehetőség szerint figyelemmel kísérjük tanulóink középiskolai pályafutását, így első kézből szerzett információk alapján irányítjuk a későbbi évfolyamok tanulóit egyes középiskolákba.

3.4.2. Már kialakult probléma esetén

A szülők, a pedagógusok és egyéb szakemberek közötti rendszeres, őszinte kommunikáció alapvető a közös cél elérése érdekében. Fontos az egymás munkáját segítő és erősítő kapcsolat kialakítása.

Iskolánkban, ahogy mindenhol, egyre több a problémával küzdő gyermek. Nekik is hatékonyabban segíthetnénk egy főállású iskolapszichológussal karöltve.

A szélsőséges magatartásformák jelentkezése esetén az elsődleges feladat a tanuló személyiségének és az ok-okozati összefüggések gyors feltárása, majd ezek függvényében az optimálisnak tűnő eljárás megtervezése:

- a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány,
- az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába,
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába,
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása,
- a szabályok be nem tartása esetén következetes bánásmód, szankciók,
- szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás,
- tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi és rendőrségi szakemberek bevonásával),
- a nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzések),

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti, főleg olyan kérdésekben, amelyek a tanuló alapvető személyiségjegyeit érintik.

Amennyiben a körülmények felderítése, az eljárás megtervezése meghaladja erőnket igénybe kell venni külső szakemberek közreműködését (orvos, pszichológus, nevelési tanácsadó).

Nem tekintjük célravezetőnek, ha egészségügyi, pszichés okok miatt szélsőséges magatartású tanulót a büntetések sorozatával próbáljuk meg fejleszteni.

Nem engedjük meg, hogy a szélsőséges magatartási zavarokkal küzdő gyermek lehetetlenné tegye az osztály többi tanulójának normális körülmények közötti nevelését, oktatását, az ilyen esetben a szülővel együttműködve megtesszük a törvényben előírt és megengedett lépéseket.

3.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséget két módon értelmezzük:

- a tanuló átlagos vagy gyengébb képességekkel rendelkezik, de ezek között léteznek olyanok, amelyek jóval meghaladják egyéb képességeiket,
- a tanuló az átlagot lényegesen meghaladó képességekkel rendelkezik, ezen belül néhány területen kimagasló teljesítményre képes.

Mindkét területhez tartozók képességfejlesztését kiemelkedő pedagógiai feladatunknak tekintjük, de különböző módon közelítünk a megoldáshoz.

Fejlesztési eljárásainkat minden esetben a tanuló szüleinek egyetértésével szervezzük meg.

Fejlesztési eljárásaink:

a képesség kibontakoztatás területén:

- a tanórai munkában a fejlesztési igények differenciált figyelembe vétele,

- egyedi feladatok kijelölése, a végrehajtás segítése és ellenőrzése,
- a fejlesztési iránynak megfelelő tanórán- és iskolán kívüli lehetőségek felderítése és a gyermek által történő igénybevételének biztosítása, tevékenységének figyelemmel kísérése,
- a képesség kibontakoztatását elősegítő alapképességek kiemelt fejlesztése,
- a pályorientációnál az elért eredménye felhasználása.

a tehetségfejlesztés területén:

- a tanuló közreműködésével a fejlesztést irányító tanár kiválasztása, aki adottságai révén a leginkább segítheti a tanulót,
- differenciált tanórai foglalkozásokon előrehaladásának megfelelő önálló feladatok biztosítása, azok ellenőrzése,
- 1-3 fős csoportban fejlesztési idő biztosítása,
- a tanuló versenyeztetése,
- ha a tanuló kiemelkedő képessége, intézményünk kereten belül már nem fejleszhető, segítséget kell adni a szülőnek a továbblépés megszervezéséhez, lebonyolításához.
- segítséget kell nyújtanunk ahhoz, hogy továbbtanulási irányának és helyének megválasztásakor a fejlesztés a továbbiakban is megoldható legyen.

3.6. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink áttekintéséhez ismernünk kell a gyerekeket érő legfontosabb makro- és mikrokörnyezeti hatásokat, azokat az élményeket, ingereket, amelyek közül sajnos nem egy hátrányos, sőt olykor ártalmas számukra.

A tanulókat érő makrokörnyezeti hatások közül kiemelendők a tömegkommunikáció, az életmódot rohamosan átformáló reklámok hatása, a fogyasztói és anyagi szemlélet szélsőséges megnyilvánulásai, az erőszak jelenléte a szórakoztatóiparban és a tömegtájékoztatásban, a kulturális hagyományok feloldódása, jellegtelenné válása és uniformizálódása, valamint a gyerekek személyiségére határozottan károsan ható jelenségek, például anarchista vagy rasszista nézeteket hirdető, deviáns életmódot folytató együttesek divatjának következményei.

Tágabb értelemben az ifjúságvédelem kérdésköréhez tartozik a környezeti nevelés, az egyén és az emberi társadalom létkérdései iránti érzékenység és felelősségérzet kialakulása, ezeknek a személyiségre gyakorolt hatásai.

A tanulók mikrokörnyezetének három területe: a család, az iskola és a kortárs kapcsolatok. A család problémái között előkelő helyet foglalnak el a házastársi konfliktusok és a válás. Összeütközések forrása lehet a családon belüli különböző értékrendek találkozása (generációs problémák) különösen, ha mindezt kommunikációs nehézségek tetézik. A gyermek személyiségfejlődése szempontjából meghatározó a szülők nevelői attitűdje: a szélsőségek (túlzott engedékenység, féltés, indokolatlan szigor, kiszámíthatatlanság), illetve a gyermek – elfoglalt szülők esetében gyakran tapasztalt – elhanyagolása súlyosan káros hatású lehet. Ez utóbbi részben összefügg a társadalom bizonyos rétegeiben megfigyelhető szociális, egzisztenciális nehézségekkel. Az elszegényedés és a szegénység azonban önmagában is súlyos lelki konfliktusokat, néhány esetben pedig egészségügyi panaszokat is okozhat.

3.6.1. Feladatunk

Gyermekvédelmi munkánk során a problémák korai felismerése a legfontosabb.

Iskolánk gyermekvédelmi felelősei minden tanév elején felméri a hátrányos és veszélyeztetett tanulókat. (Az esetleges változásokat az osztályfőnökök térképezik fel.) Évente kétszer a kereseti kimutatások és az önkormányzati kritériumok alapján megállapítják az étkeztetési támogatás mértékét, és elszámolást vezetnek ennek mértékéről.

A veszélyeztetettség mielőbbi felismerése érdekében figyeljük a gyermek személyiségében, iskolai munkájában, környezetében, életmódjában a veszélyeztetettségére utaló vonásokat. Kiemelten kezeljük az osztályközösség mindennapos munkájában az átlagostól eltérően viselkedő tanulókat. /dacos, agresszív, féktelen, illetve visszahúzódó, gátlásos, szorongó diák/

A környezeti ártalmakban szenvedő gyerekek számára igyekszünk kárpótlást nyújtani derűs, pozitív ingerekben gazdag körülmények biztosításával. Segítünk a gyermek szabadidejének tartalmas kitöltésében, a kialakult konfliktusok megoldásában, s a vele szemben fellépő helytelen előítéletek felszámolásában. A kiváltó okok megszüntetésének területén jelentkezik az osztályfőnök, illetve az iskola legtöbb megoldatlan problémája. Ezekben továbbra is a Gyámhatósághoz, Gyermekjóléti Szolgálathoz, Családsegítő Szolgálathoz fordulunk.

Elsődleges feladataink:

- a tanulók személyes gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése,
- napközi otthon működtetése,
- gyermekétkeztetés biztosítása, a szociális helyzettől függő támogatása,
- a hátrányos helyzet enyhítésére, a nehéz családi és anyagi helyzet jelzése a fenti intézményekhez, az ilyen jellegű problémák nyomon követése
- a tanuló veszélyeztetett helyzetének javítása érdekében a családsegítő szolgálat és a gyámhivatal megkeresése,
- különböző előadások, rendezvények szervezése,
- a továbbképzési lehetőségek kihasználása.

3.6.2. Helyzetfelmérés

Segítő munkánk csak akkor lehet eredményes, ha tájékozódunk

- a gyerekek családban elfoglalt helyéről, életmódjáról, életviteléről,
- a fiatalok káros szenvedélyeiről,
- önértékelési gondokról, a kudarcról, az önmegvalósítási nehézségekről, példaképekről, célokról,
- a tanulók tanulási, beilleszkedési stb. nehézségeiről stb.

3.6.3. Szervezési feladatok

A gyermekvédelemmel foglalkozó munkatársak legfontosabb szervezési feladatai:

- kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal, gyermekvédelmi fogadóóra keretében, ahol a szülők tájékoztatást, segítséget kaphatnak a felmerülő problémáik megoldásához,
- kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel,
- kapcsolattartás az illetékes Gyámhivatallal, a családsegítő szolgálattal, Gyermekjóléti Szolgálattal,

- egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése tanulókkal, szülőkkel,
- segítségnyújtás ahhoz, hogy a diákok egyéni problémáikhoz külső szakember segítségét igénybe vehessék,
- előadások szervezése a fiatalokat érintő témakörökben,
- szabadidős tevékenységek ajánlása,
- rendhagyó osztályfőnöki órák tartásához szakemberek meghívása.

3.6.4. **Prevenációs munka**

Az iskola kiemelten kezeli a megelőzés pedagógiai feladatát, különösképpen:

- a pedagógusok, szülők és diákok számára szervezett előadások szervezését /helyes táplálkozás, dohányzás, drog, AIDS, alkohol/,
- tájékoztató kiadványok eljuttatását azokhoz a családokhoz, akiknek feltételezhetően szükségük van segítségre,
- felmérés végzését az osztályokban a káros szenvedélyekről,
- személyes beszélgetést, tanácsadást, szakemberhez (orvos, pszichológus, családsegítő, gyámügy stb.) való irányítást.

3.6.5. **Szociális jellegű feladatok**

A gyermekvédelemmel foglalkozó munkatársak szociális jellegű feladatai elsősorban:

- kapcsolattartás az osztályfőnökökkel a problémával küzdő, hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében,
- javaslatétel rendkívüli segélyekre,
- krízishelyzetben lévő tanulók gondjainak jelzése, megoldási lehetőség keresése pedagógiai eszközökkel,
- a szülő és a tanuló gyermekvédelmi, rendőri, gyámügyi problémáiban való segítségnyújtás.

3.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől. Módszerei lehetnek:

- szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban
- tanórai differenciálás
- az 1-4. évfolyamon a felzárkóztatásra biztosított korrepetálások lehetőségeinek optimális kihasználása
- a személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása.

A tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldásának feltétele az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása:

- a személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés,
- a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése,

- a fogyatékos, vagy a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése,
- egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése a közoktatási törvény 52.§-ának (7) bekezdésének figyelembe vételével,
- pedagógiai-szakszolgálat igénybevétele,
- kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal ill. a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza,
- a tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja (szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján),
- amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítség-nyújtás, hogy más típusú nevelési- oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

3.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

3.8.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A foglalkozások célja, hogy a tanulók szociokulturális háttere miatt az otthonukban nem biztosított fejlesztést megvalósítsa. A törzsanyag jobb megértését, a tanultak belsővé tételét, elmélyítését célzó foglalkozások alkalmasak arra, hogy a foglalkozásokon részt vevő tanulók ne maradjanak le társaiktól, s így ne váljanak kedvetlenné, érdektelenné az iskolai munkában.

Ez azért is fontos, mert a hátrányos helyzetű családok uralkodó attitűdje az iskolával szemben sok esetben negatív. Ennek nagyrészt a szülők iskolai sikertelensége az oka. Ezek a problémák a tehetséges, kiemelkedő képességű tanulókat is sújtják, az átlagos vagy gyengébb képességű gyerekeket pedig többszörösen. A hátrányos helyzetű gyerekek alacsony tanulási motivációja mindezek hatására tovább gyöngül. Ez a 7-8. osztály elérésekor igen sok tanulónál az iskolától való elforduláshoz, kilépéshez vezet. Ezt megelőzendő már 5. osztálytól kezdődően szükség van az intenzív tantárgyi fejlesztésre.

A tanulók tudásszintjének, készségeinek, etnokulturális háttérének és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével az alábbi területeket fejlesztjük:

- szocializációs, kommunikációs fejlesztés az alsóbb évfolyamokon,
- írás, olvasás szövegértés, számolási készségek kialakítása,
- tantárgyi fejlesztés a felsőbb évfolyamokon,
- szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése, helyes kiejtés, helyesírási készség fejlesztése, számtani műveletek helyes elvégzése, összefüggések felismertetése.

3.8.2. Képesség-kibontakoztató és tehetséggondozó programok szervezése

A tehetséges tanulók oktatása során elkerülhetetlen a differenciálás módszerének alkalmazása. A tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon (szakkör, önképzőkör, kiscsoport, stb.) túl biztosítjuk a tehetséges tanulók pályázaton való részvételét, versenyeztetését, versenyekre történő (individuális) felkészítését.

A hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésének egyik legfontosabb lehetősége az egyéni sajátosságokra, képességekre való odafigyelés, e képességek fejlesztése.

Kiemelten fejlesztendő az ún. törzstantárgyakhoz nem tartozó művészeti ágakban tehetséges tanulók képzése. Így olyanok is sikerélményhez juthatnak az iskola falain belül, akik a délelőtti tanórákon nem sikeresek. Iskolánkban a zeneművészet és a képzőművészet terén tartunk ilyen foglalkozásokat. Ugyancsak fontos a külvilág, a környezeti értékek, a környezet szépsége és megővésének fontossága felé orientálni a sokszor elkeserítően rossz környezeti körülmények között élő roma tanulókat.

A tanórán kívüli foglalkozásokon kis csoportokban néhány tanulóval tudnak foglalkozni a kollégák. Így lehetőség van arra, hogy egyéni teljesítőképességüket, munkatempójukat figyelembe véve fejlesszék a képességüket, személyre szabottan kapjanak feladatokat, készüljenek versenyekre.

Nemzeti, etnikai kisebbségi program

A fentebb már részletezett differenciált képességfejlesztés, szakkör, korrepetálás, könyvtár, tanulószoba, napközi mellett iskolánkban a sokszor halmozottan hátrányos helyzetű, szociokulturálisan veszélyeztetett roma etnikai kisebbség hátrányainak kompenzálására etnikai foglalkozásokat tartunk.

Cél: A roma társadalom felemelkedésének és beilleszkedésének elősegítése oly módon, hogy azonos tartalmú, azonos értékű és továbbfejleszthető tudást és esélyegyenlőséget kell biztosítani.

Iskolánkban fontosnak tartjuk az első osztályosok beilleszkedését az új környezetbe, a tanulmányok sikeres elkezdését és a gördülékeny átmenetet a 4. és az 5. évfolyam között. Kiemelkedően fontos cél, hogy a tanulók teljesítsék a tanulmányi kötelezettségeket, járjanak rendszeresen iskolába, sikeresen fejezzék be az általános iskolát. Fontos, hogy helyes pályaorientációval segítsük továbbtanulásukat.

A tanulmányi munka mellett nagyon fontos a kedvező iskolai légkör megteremtése, amely itt tartja az iskola falai között a cigány tanulókat. Ezt sok szeretettel, türelemmel igyekeznek elérni kollégáink. A környezeti hátrányokból adódó nehézségek, ismeretek hiánya szükségessé teszi, hogy olyan életvezetési, egészségügyi, viselkedési ismeretekre tegyenek szert tanulóink, melyek segítik őket a mindennapokban. Fontos, hogy ezek a tanulók is jussanak olyan kulturális közösségi élményekhez, amelyek új értékeket jelentenek számukra. Lényegesnek ítéljük, hogy a tanulókat olyan eredményekhez juttassuk, hogy megszabaduljanak a kudarcok okozta gátlásoktól, legalább részben behozzák hátrányaikat, és sikerélményeik legyenek.

Iskolánk biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek megismerését, történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, hagyományairól szóló ismeretek oktatását. Mindez a pedagógia eszközeivel segíti a cigányság integrációját.

A cigány kisebbségi oktatás alapvető tartalmait a 32/1997 (XI.5.) MKM rendelet alapján határozzuk meg. A népismereti és kulturális tartalmak nem elkülönítetten, hanem az adott műveltségterület szerves részeként jelennek meg, feldolgozásuk magyar nyelv és irodalom, természetismeret, rajz, technika, ének-zene valamint osztályfőnöki órákon történik.

Az osztályfőnöki tevékenységben kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a beszélgetések és ismeretterjesztő anyagok által elősegítsük a diákok szemléletváltását a másság iránt, a roma kultúra, történelem és hagyományok bemutatásával csökkentjük a cigánysággal szembeni előítéleteket, erősítsük a roma fiatalok pozitív identitástudatának kialakítását,

ösztönözzük továbbtanulásukat. Különös hangsúlyt fektetünk a cigány és nem cigány emberek közti párbeszéd kezdeményezésére. Igény és lehetőség szerint külső szakembereket is bevonunk ebbe a munkába (pl. Mangó Műhely Antirasszista Oktatási Program), pozitív példákat állítva a tanulók elé.

A tanulók tudásszintjének, készségeinek, etnokulturális háttérének és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével az alábbi három területet fejlesztjük:

- Szocializációs, kommunikációs fejlesztés az alsóbb évfolyamokon
- Tantárgyi fejlesztés a felsőbb évfolyamokon
- Egyéni tehetséggondozás a képzés egész időszakában

A cigányság oktatási hátrányai erőteljesen etnikai, tehát kulturális és nyelvi alapú hátrányok. Szükség van a modernizációs folyamattal „kompatibilis” esélykiegyenlítő és preferenciális megoldások alkalmazására, illetve rendszerek működtetésére.

A roma tanulók iskolai közösségen belüli szegregációjának oka elsősorban a többségi tanulóktól eltérő kommunikációs, szocializációs, viselkedési, gondolkodásmód-beli állapotuk. E kedvezőtlen állapotok legtöbbször a gyerekek és családjuk önhibáján kívül, a kedvezőtlen lakhatási, anyagi és műveltségi körülmények miatt alakulnak ki. Ezeket a különbségeket megszüntetni nem, de enyhíteni képes lehet a pedagógiai odafigyelés. Iskolánk esetében elsősorban a kommunikációs képességek fejlesztésére, a szókinccs bővítésére a szituációnak megfelelő nyelvi magatartás kialakítására, a pozitív magatartás-minták bemutatására és átadására helyezük a hangsúlyt. Itt nyílik mód a törzsanyagon kívüli általános műveltség, pl. kiegészítő mesék, olvasmányok, a környezet, a közélet életkornak megfelelő megismertetésére is. Mindez azért is kiemelten fontos, mert a cigány tanulók nagyfokú iskolai eredménytelenségének okait döntően nem iskoláik gyengébb minőségi mutatóiban, hanem a cigány gyerekek iskolát megelőző családi szocializációjának gyengeségében kell keresnünk.

A foglalkozások célja, hogy a tanulók szociokulturális háttére miatt otthonukban nem biztosított fejlesztést megvalósítsa. A törzsanyag jobb megértését, a tanultak belsővé tételét, elmélyítését célzó foglalkozások alkalmasak arra, hogy a foglalkozásokon részt vevő tanulók ne maradjanak le társaiktól, s így ne váljanak kedvetlenné, érdektelenné az iskolai munkában.

Ez azért is fontos, mert a cigány családok uralkodó attitűdje az iskolával szemben jellemzően negatív. Ennek részben a szülők iskolai sikertelensége az oka, részben pedig az, hogy az iskola a nem cigány társadalom intézménye. Ezek a problémák a tehetséges, kiemelkedő képességű cigány tanulókat is sújtják, az átlagos vagy gyengébb képességű cigány gyerekeket pedig többszörösen. A cigány gyerekek alacsony tanulási motivációja mindezek hatására tovább gyöngül. Ez a hetedik-nyolcadik osztály elérésekor igen sok tanulónál az iskolától való elforduláshoz, kilépéshez vezet. Ezt megelőzendő már 5. osztálytól kezdődően szükség van az intenzív tantárgyi fejlesztésre.

A cigányság kiemelkedésének egyik legfontosabb lehetősége az egyéni sajátosságokra, képességekre való odafigyelés, e képességek fejlesztése.

Kiemelten fejlesztendő az ún. törzstantárgyakhoz nem tartozó művészeti ágakban tehetséges tanulók képzése. Így olyanok is sikerélményhez juthatnak az iskola falain belül, akik a délelőtti tanórákon nem sikeresek. Iskolánkban a zeneművészet és a képzőművészet terén tartunk ilyen foglalkozásokat. Ugyancsak fontos a külvilág, a környezeti értékek, a környezet szépsége és megóvásának fontossága felé orientálni a sokszor elkészerítően rossz környezeti körülmények között élő roma tanulókat. Erre szolgál a hazánk, közvetlen környezetünk megismerését és megszerettetését célzó turista klubunk.

Nagyon fontos az egészségtelen környezetben élő tanulók egészséges életmódra nevelésében a rendszeres testmozgás lehetőségének biztosítása.

Kiemelt feladatnak tekintjük a roma tanulók középiskolai beiskolázását is, hisz a roma etnikum felemelkedéséhez vezető egyetlen út a minél több középfokú (távlatilag felsősokú) végzettséget szerző roma etnikumú polgár felnevelése. A középfokú oktatásba való belépés elősegítése érdekében a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő pályaválasztási orientációra és a felvételi vizsgára való felkészítésre van szükség.

3.8.3. Pályorientációs tevékenység

Iskolánkban pályaválasztási felelős tevékenykedik, aki összehangolja munkáját az osztályfőnökökkel. A tevékenység nem csak a végzős diákjainkra, hanem már az 5-7. évfolyamokra is kiterjed.

Cél: együttműködést kialakítani a tanulókkal és a szülőkkel, hogy minden nyolcadikos gyermekünk a lehetőségeit megismerve, a képességeinek birtokában tudjon felelősséggel dönteni a továbbtanulásról, mely befolyásolja jövőjét. Jusson el minden családhoz a továbbtanulást segítő szakirodalom, tudjanak a döntést segítő rendezvényekről, börszerekről, nyílt napokról, stb.

Kiemelt feladatnak tekintjük a hátrányos helyzetű tanulók középiskolai beiskolázását is, hisz a felemelkedéshez vezető egyetlen út a minél több középfokú (távlatilag felsősokú) végzettséget szerző állampolgár felnevelése. A középfokú oktatásba való belépés elősegítése érdekében a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő pályaválasztási orientációra és a felvételi vizsgára való felkészítésre van szükség.

3.8.4. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről

Erre a tevékenységre minden lehetőséget megragadunk, tájékoztatjuk a családot a szülői értekezleteken, a fogadóórákon, a családlátogatások alkalmával valamint a havonta tartott gyermekvédelmi fogadóórákon, ahol az iskola gyermekvédelmi felelősei várják az érdeklődő, tájékozódni kívánó szülőket. Természetesen igény szerint azonnali konzultációra is lehetőséget teremtünk órák előtt és után minden nap. Célunk, hogy minden rászoruló család tudomást szerezzen a juttatásokról, senki ne essen ki a szociális hálóból.

3.8.5. Helyi, regionális és országos támogatások megszerzésének ösztönzése

Az igazgatóhelyettesek folyamatosan figyelemmel kísérik a meghirdetett pályázati lehetőségeket. Erről tájékoztatják az osztályfőnököket, akik felveszik a témakörben érintett családokkal a kapcsolatot. Így az ösztöndíjak és pályázatok is eljutnak az érdekeltekhez. Fontos feladatnak tartjuk, hogy az esetlegesen bonyolult adminisztrációs tevékenység elvégzésében sem hagyja magára az iskola a szülőket, ezekben a kérdésekben kollégáink szakmai segítséget nyújtanak az arra rászorulóknak.

3.8.6. A napközis és tanulószobai ellátás népszerűsítése

Elsősorban az osztályfőnökök feladata, hogy megismerjék osztályuk tanulóinak szociális körülményeit s ennek alapján személyes kapcsolatfelvétel útján győzzék meg a szülőket az iskola által szervezett tevékenységformák fontosságáról és hasznosságáról. A napköziben

vagy a tanulószobán eltöltött időnek mérhető változást kell előidéznie a gyermekek neveltségében, viselkedésében és tanulmányi eredményében.

3.8.7. Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel

A gyermekeink érdekében iskolánk folyamatos munkakapcsolatot épít ki a

- Józsefvárosi Gyermejköltségtérrel,
- Józsefvárosi Nevelési Tanácsadóval,
- Józsefvárosi Önkormányzat Gyámhivatalával,
- Családsegítő Szolgálattal,
- Rendőrség Ifjúság- és Gyermekvédelmi Csoportjával,
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központtal

3.8.8. A tankönyvtámogatás elveinek, és mértékének meghatározása

Az elbírálás alapjául a családokban az egy főre jutó jövedelem a meghatározó. Anyagi lehetőségeinkhez mérten minél több rászoruló gyermeket kedvezményesen tankönyvhöz juttatunk. Ennek érdekében kérdőíven nyilatkozhatnak azok a szülők, akik anyagi helyzetükből adódóan lemondhatnak az alanyi jogon járó támogatási összegről, ezzel is segítve a szociálisan hátrányos helyzetű családokat.

3.8.9. Táborozási hozzájárulások

Minden lehetőséget megragadunk, annak érdekében, hogy támogatást szerezzünk. Figyelemmel kísérjük a pályázatokat. Próbálunk egyéni szponzorokat felkutatni. Az Alapítvány a Vajda Péter utcai Általános Iskoláért közhasznú alapítvány támogatja a rászoruló családokat, hogy minél több gyermekünk eljusson az egészségük szempontjából is fontos táborokba.

Eszközigény, fejlesztési törekvések

Intézményünk rendelkezik azokkal az alapvető eszközökkel, felszerelésekkel, melyek a nevelő-oktató munkánk során alapvetően szükségesek.

A nyolc évfolyamos általános iskolára vonatkozó kötelező eszközök és felszerelések jegyzéke alapján mérhető fel, hogy mi az, amit be kell szereznünk. Iskolánk aktuális eszközigényét a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

Törekszünk az elhasználódott és elavult eszközök és felszerelések folyamatos karbantartására és cseréjére, mely elsősorban az intézmény költségvetésétől függ.

3.9. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A szülő – tanuló - pedagógus együttműködésének formáit elsősorban a közös pedagógiai feladatokra építjük. A nevelési programnak elsősorban azokat a kérdéseket kell rendeznie, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a szülő az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a szülőnek gyermeke helyes neveléséhez.

Ezt a munkát legcélszerűbb már óvodában elkezdni.

3.9.1. A szülői közösség

A szülők iskolai végzettségét tekintve közel egynegyedük főiskolai, vagy egyetemi diplomával rendelkezik, több mint felének van középiskolai érettségije. Jelentős részük az átlagosnál jóval többet vár el az iskolától, igényli a speciális tartalmat, a nagyobb odafigyelést gyermekeik tehetségére, eltérő személyiségére. Az iskola ezen céloknak, feladatoknak megfelel – ezt alátámasztja, hogy végzős gyermekeink nagy hírű, erős gimnáziumokba, szakközépiskolákba nyerne felvételt. Tanulást serkentő eszköze az iskolának az átjárhatóság az évfolyamokon belül, félévi és év végi eredmények alapján, vagy szülői kérésre.

Ugyanakkor nem szabad elfeledkeznünk az aluliskolázott, kvalifikálatlan, sokszor zavaros családi háttérű szülőkről sem. Őket is megnyerjük az iskola céljainak, tudatosítjuk bennük, hogy ha gyermeküknek az övéknél jobb életkörülményeket szeretnének teremteni, ehhez az út a tanuláson keresztül vezet.

3.9.2. A szülők és a pedagógusok kölcsönös bizalomra épülő kapcsolatának, együttműködésének kiépítése

Az oktató-nevelő munka eredményessége elképzelhetetlen a szülők, a pedagógus és az egyéb szakemberek (pl. logopédus, pszichológus) közötti őszinte, a közös cél érdekében egymást segítő kapcsolat kialakítása nélkül.

Kapcsolatrendszer, együttműködés

A szülő és az iskola jó kapcsolata az oktató-nevelő munka magas színvonalának, kellemes légkörének biztosítója. Ennek fórumai:

- Szülői értekezlet

A tanév kezdetén összevont szülői értekezletet szervezünk az iskolavezetés, a felelősök, pedagógusok részvételével. A tanév során osztályonként legalább 2 szülői értekezletet tartunk. Ezek szerepe, hogy a szülők képet kapjanak az iskolában folyó munka céljáról, a tanév rendjéről és feladatairól, valamint az osztály életében felmerülő gondokról, az aktuális programokról, az elért eredményekről. Ekkor személyes problémák nem hangzanak el az iskola felől, a szülők kérdései és javaslatai a közösségi élet területeire vonatkoznak. Előfordulhat, hogy rendkívüli szülői értekezlet összehívására van szükség (pl. táboroztatás, külföldi utazás, pályaválasztási időszakban, vagy halmozódó problémák esetén).

- Fogadóórák

Évente legalább 3 alkalommal, novemberben és februárban és májusban az iskola valamennyi pedagógusa fogadóórát tart. Az egyes pedagógusok – beosztás szerint, előzetes megbeszélés alapján – a tanév folyamán készek a szülővel való kapcsolatfelvételre. Ezek a találkozások személyes jellegűek, ekkor a gyermek tanulási, magatartási problémái nyíltan megbeszélhetők. A tanulók egyéni előmenetelével kapcsolatos kérdések és javaslatok merülnek fel. Sokszor kerülnek szóba családi gondok is amelyeket a problémák okának feltárása közben a szülők önként, a megoldás reményében mondanak el. Néhány

pedagógusunk a gyerekek biztosítja a fogadóóráin való részvétel lehetőségét. A tapasztalataink szerint ez fokozza a megbeszélések eredményességét, őszintébb légkört teremt.

- *Vezetői fogadóórák*

Reggel 7-től délután 17.30-ig az iskolavezetés valamelyik tagja (igazgató és igazgatóhelyettesek) bent tartózkodnak az iskolában. Előzetes bejelentés alapján, vagy az iskolában kifüggesztett fogadási rend szerint bárki felkeresheti őket problémájával, javaslatával.

- *Nyílt napok*

Ezek az alkalmak nagyon kedveltek a szülők körében. A gyerek osztályban, közösségben elfoglalt helyét, tanárai aktivitását a szülő személyesen figyelheti meg. Amennyiben a szülő ezeken a fórumokon kívüli időpontokban is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett pedagógussal. Az iskola szülői fórumot tart az érdeklődőknek mind a nyílt napok és a leendő elsős szülőknek tartott nyílt nap után.

- *Családlátogatás*

Az osztályfőnökök továbbra is kihasználják a családlátogatás lehetőségét, hiszen az otthon biztonságot jelentő légkörben sokszor a komolyabb természetű problémák is sikeresebben kezelhetők, mint az iskola falai között.

- *Kötetlen beszélgetés*

Az utóbbi években jelent meg a szülők - iskolaszék - pedagógusok részéről a kötetlen, fehér asztal melletti beszélgetés, melyek során oldottabb légkörben tudunk véleményt cserélni egymással.

3.9.3. Az iskolaszék

Ebben a testületben az iskolafenntartók, a szülők, a tantestület tagjai és a diákönkormányzat képviselik magukat. Célja és feladatai értelmében a jó összetételű testület elősegíti az oktató-nevelő munka feltételeinek megteremtését. Működése garancia arra, hogy a szülők megfelelő információhoz jussanak az iskolával kapcsolatban, kívánságaikat, kritikai észrevételeiket megfogalmazhassák. Mindannyiunk közös érdeke, hogy az iskola továbbra is eredményesen, hatékonyan működjön, minél jobban megfeleljen a gondoskodó, szülők elvárásainak. Az iskolaszék tehát hozzájárul az iskola szakmai arculatának formálásához. Mindez az iskolafenntartók egyeztetésével és támogatásával együtt az iskola értékévé válását jelenti.

3.10. Az iskola kapcsolatrendszere

3.10.1. Közvetlen kapcsolatok

Fenntartó:

Józsefváros Önkormányzata

Szakmai- és szakszolgáltató intézmények:

- Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Józsefvárosi Nevelési Tanácsadóval,
- Családsegítő Szolgálattal,
- Rendőrség Ifjúság- és Gyermekvédelmi Csoportjával,
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központtal

3.10.2. Külföldi kapcsolatok

Iskolánk kiemelten fontosnak tartja, hogy a tanulók személyes tapasztalataik alapján győződjenek meg az egyes népek és kultúrák közti különbözőségekről és hasonlóságokról.

Két külföldi intézménnyel állunk szoros kapcsolatban.

Pescina (Olaszország, Aquila megye) város polgáraival 1996 óta, a cerchio-collarmelei (Olaszország, Aquila megye) Dante Alighieri Oktatási Intézménnyel 2001 óta állunk kapcsolatban. A két település (Collarmele és Józsefváros) és a két iskola (Dante Alighieri Intézmény és Vajda Péter Általános Iskola) vezetői által aláírt szándéknyilatkozat szerint a két intézmény közötti kulturális együttműködés fő céljai:

- az oktatási folyamatok és tevékenységek megvalósítása,
- a kölcsönös szakmai tapasztalatcsere,
- a nyelv megismerése,
- a tanulók kölcsönös cserelátogatása.

A kapcsolatok 2001 óta kölcsönös cserelátogatásokban, közös szakmai pályázatok elkészítésében és benyújtásában nyilvánultak meg.

A beregszászi (Ukrajna, Kárpátalja) Mikes Kelemen Líceummal 1994 óta állunk kapcsolatban. A kapcsolat eleinte szintén cserelátogatásban, majd az ukrajnai romló gazdasági helyzet következtében inkább segélyakciók és adományszállítások szervezésében nyilvánult meg.

3.11. Az iskola egészségnevelési programja

3.11.1. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ezáltal képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Az egészségnevelés célja a tanulók egészségkultúráltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismeretet aktív magatartássá formálja.

Az egészségnevelési program célja, hogy a tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit, így:

- az életkorral járó biológiai-, mentálhigiénés-, életmódi tennivalókat,
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit,
- az egészségre káros szokásokat (helytelen táplálkozás, inaktív életmód),
- az antihumánus szenvedélyeket,
- az egészséges életvitelhez szükséges képesség fejlesztésének lehetőségeit,

Végső célja, hogy a tanuló megértse a saját egészségvédelmének jelentőségét, és rendelkezzen azokkal a szükséges ismeretekkel, jártasságokkal, amelyekkel környezetét, egészségi feltételeinek javítását, az egyes emberek, valamint a közösség egészségének a védelmét cselekvően megteremti.

Kiemelten fontos feladat az egészségérték tudatosítása (figyelemfelkeltés, tájékoztatás, motiváló és aktivizáló egészségérték tudatosítás).

Céljaink megvalósítása a tantestület minden tagjának feladata, mind a maga szakterületén, mind a tanulókkal tartott személyes, emberi kapcsolatok során szem előtt kell tartani elveinket.

3.11.2. Az egészségfejlesztés iskolai területei

Osztályfőnöki órák tanítási programja

1. Egészség – betegség
2. Táplálkozás – mozgás
3. Napirend - szabadidő helyes felhasználása – alvás
4. Testápolás (személyi higiéné) és öltözködés
5. Családi élet jelentősége
6. Kortárskapcsolatok
7. Káros szenvedélyek - helyes döntések
8. Szexualitás
9. Egészséges környezet és védelme
10. Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás

Egészségtan modul (6., 8. osztály biológiával integrált tantárgy)

A modul oktatásában a tanulók már meglévő ismereteire támaszkodunk. Az egészségre vonatkozó fogalomkészletüket bővítjük, egyre differenciáltabbá tesszük, folyamatosan értelmezzük az egészségfejlesztés fogalmát.

Az egészség megőrzéséhez, a betegségek megelőzéséhez szükséges készségeket a tanulói aktivitásra épülő módszerekkel, pozitív példák, minták megerősítésével fejlesztjük.

A modul témakörei átfogják az egészség-magatartás szempontjából leginkább kritikusnak mondható területeket: a táplálkozást, a biztonságot, az alkohol- és kábítószer-fogyasztást, a dohányzást, a családi és kortárs kapcsolatokat, a környezetvédelmet, az aktív életmódot, a személyes higiéniát és a szexuális fejlődést. Ezeket azonban nem egymástól elszigetelt, összefüggéseikből kiragadott módon, hanem kölcsönös kapcsolataikba ágyazottan tárgyalja.

Az oktatás során a tanulók jussanak közvetlen tapasztalatok birtokába lényeges fogalmak értelmezése terén, váljon érthetővé és élményszerűvé számukra az „egészséges” – „kevésbé egészséges” „egészségtelen” tevékenységformák, anyagok közötti megkülönböztetés, a pozitív életszemlélet. Értsék meg, hogy az egészség - a kiegyensúlyozott életvitel - eszköz a boldog és sikeres élet folytatásához.

A modulban foglaltak tudatosítsák a tanulóknak, hogy az egészséges életmód igen sokféle lehet: mindig az aktuális élethelyzettől, kulturális, etnikai, társadalmi csoport hovatartozásától függően mérlegelhető és értékelhető egy adott életmód, szokásrendszer minősége.

Az ember és társadalomismeret modul egyik feladata, az egészség-betegség fogalmának tisztázása, a lelki egészség védelme. Beszélgetések, csoportmunka, filmek vetítése és a családból hozott pozitív-(negatív?) példák segítik a helyes egészségszemlélet kialakítását a tanulóknak.

3.11.3. A mindennapi testedzés lehetősége

Az 1-4. évfolyamon a heti kötelező 3 testnevelés órán kívül minden tanuló számára a tanítási órák között hetente egy alkalommal néptánc órát szervezünk, ahol a mozgás mellett a hagyományos kultúra elemeivel is megismerkednek a gyerekek. Azoknak, akik a néptánc-oktatásból egészségügyi okból kimaradnak, vagy a néptánc iránt nem kellően motiváltak, ugyanebben az időben népi játék elnevezéssel külön foglalkozást szervezünk. Mivel az 1-4. évfolyamos gyermekek szinte teljes létszámmal napközisek is, a minden napos testmozgás lehetősége számukra itt is adott. A napközis nevelők minden nap gondoskodnak arról, hogy a gyermekek legalább egy órát a szabad levegőn töltsenek, s hetente 1-2 alkalommal irányított sport,- játékfoglalkozást szerveznek. Ezzel a felépítéssel megvalósul a mindennapos testedzés az 1-4. évfolyamos tanulók számára.

Az 5-8. osztályos tanulók számára a kötelező testnevelés órákon kívül a tömegsport foglalkozások biztosítják a mindennapos testmozgás lehetőségét.

Az iskolai sportkör szerepe

Iskolánk két nagy és egy kisméretű tornateremmel, egy sportudvarral és egy napközis játszóudvarral áll a tanulók rendelkezésére, s biztosítja a testmozgáshoz szükséges megfelelő teret és környezetet.

Az iskolai sportkörök az emelt szintű képzés szerves részeként az 1-4. évfolyamon biztosítják a testnevelést emelt szinten tanulók számára bizonyos mozgásterületeken való jártasság mélyebb elsajátítását.

Sportkör keretében többek között úszásfoglalkozások, délutáni képességfejlesztő foglalkozások és játékok szerepelnek.

A sportkörök biztosítják továbbá a lehetőséget arra, hogy az alapóraszám felett további foglalkozásra legyen lehetőség a az emelt szinten tanuló osztályokban. A sportkörök minden érintett tanulócsoport számára heti két órát jelentenek.

Tömegsport foglalkozások

A tömegsport az iskolában a Vajda Péter DSE-vel kötött együttműködési megállapodás alapján zajlik. A tömegsport foglalkozásokra tanítási időn túl kerül sor, általában 14-18 óra között.

A DSE segítségével az iskolában kosárlabda, floorball és atlétika foglalkozásokat tartanak a testnevelők, továbbá rekreációs foglalkozások heti rendszerességgel történő megtartására is lehetőség nyílik. A rekreációs foglalkozásokon a gyerekek széles spektrumon ismerkedhetnek meg számos sportág alapjaival és az itt megszerzett tudás alkalmazását – versenyek formájában – is kipróbálhatják. Megmérkőzhetnek egymással: grundbirkózásban, röplabdában, villámfociban, streetballban, floorballban, asztaliteniszben, stb.

A DSE pályázatokon szerzett támogatások által segítséget nyújt az iskolának sportprogramok szervezésében, versenyek lebonyolításában és az eszközrendszer javításában, pótlásában. A DSE által szervezett iskolai versenyeken több versenyszámban mérik össze tudásukat az iskola tanulói, a verseny végén minden résztvevő kis ajándékban részesül.

3.11.4. A tanulás egészséges környezete

Az iskola helyiségeinek tisztasága és használata

A technikai dolgozók az iskola és a tantermek tisztaságát igyekeznek környezetbarát technikákkal megvalósítani, igényesek munkájukkal szemben, nyitottak az ésszerű változtatásokra, érdeklődők, segítőkészek. Esős, sáros időben napjában többször is felmossák a folyosókat, lépcsőházakat. Az 1-4. évfolyamos tanulók a tanterem tisztaságának megőrzése érdekében váltócipőt hordanak, így kevesebb az utcáról behordott szennyeződés veszélyezteti azt a teret, ahol napjuk nagy részét eltöltik. Intézményünk törekszik arra, hogy a tanulók számára a megfelelő higiéniét biztosítani tudja a mellékhelyiségek, mosdók, öltözők folyamatos karbantartásával, korszerűsítésével, odafigyelő, alapos tisztántartásával. Távlati céljaink közt szerepel olyan étkező kialakítása, mely a törvényi előírásoknak, a XXI. század követelményeinek és a tanulók maximális és kulturált kiszolgálásának megfelel.

A táplálkozás: az iskolai közétkeztetés és az iskolai büfé kínálata

Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovasculáris és a daganatos betegségek halálozási száma. A szomorú statisztikai adatok nagyfokú javulását tudjuk elérni a helyes táplálkozással. A gyermekek étkezése, a fejlődő szervezet igényei miatt, különös gondosságot követel. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt magas a túlsúlyos fiatalok aránya, s ez iskolánkban is jellemző, ez azonban ma már vetekszik az alultápláltság kérdésével. A súlynövekedés a serdülőkor éveiben fokozódik, erre is gondolni kell. Jó lenne elérni, hogy minden gyermek jusson olyan táplálékhoz, amire szüksége van. Az iskolai egészségfejlesztési tervünknek tehát a helyes táplálkozás, mind az ételek mennyiségére, minőségére, valamint az elfogyasztás módjára vonatkozóan is kiterjed a figyelmünk. Fontos lenne a család meggyőzése ugyanezen elvekről.

El kell érni, hogy a gyermekek nagy része, de leginkább a veszélyeztetettek az iskolában étkezzenek. Fontos, hogy az étkezést biztosító szakmailag bizonyíthatóan a korosztálynak

megfelelően állítsa össze az étlapot. Ezt folyamatosan nyomon kell követni, megkövetelni az azonos minőséget és megfelelő mennyiséget a tanulók számára.

Az étkeztetés szervező és lebonyolító Junior Vállalat vállalta egyes beteg gyermekek különleges táplálkozási igényeinek (liszt érzékeny, tejcukor érzékeny, stb.) kielégítését is.

Szemléletváltás szükséges az iskolai büfé választékaival kapcsolatban. Fontos, hogy legyen lehetősége a gyerekeknek, a modern étkezési szokásoknak megfelelő uzsonnát venni (Gyümölcs, joghurt, kefir, barnalisztből készült péksütemény). Az intézmény felvállalja a büfé kínálatának felülvizsgálatát, az elvárható minőségről konzultál a büfé üzemeltetőjével, majd nyomon követi az elvárások megvalósulását.

Az iskolai udvar, kert és lehetőségei

Az iskola kertjéért felelő munkatársak gondosan figyelnek arra, hogy a tanulók közvetlen környezetét nyújtó iskolai kert gondozott, esztétikus, és mérgező, illetve allergén növényektől (pl. parlagfű) mentes legyen.

A testnevelők a lehetőségekhez mérten minél több órát a szabadban tartanak. Az időjárás függvényében a gyerekek szabadidejükben az iskola játszóudvarán mozoghatnak és levegőzhetnek. A sport- és napközis udvar rendszeresen játékos programok, rendezvények, vetélkedők levezetésének helyszíne is.

3.11.5. Egyéb lehetőségek

Egészségügyi és sportnap

Kollégáink az egészséges életmódra nevelés jegyében évente a teljes iskolára vonatkozóan hangulatos sport és egészségvédelmi napot szerveznek, ahol tanulóknak lehetőségük van sportolásra, játékra, szellemi és testi kikapcsolódásra. Ezekhez az alkalmakhoz táplálkozási bemutató és tanácsadás kapcsolódik, ahol a gyerekek megismerkedhetnek a táplálkozás helyes arányaival, s olyan egészséges táplálékokkal, melyek esetlegesen ismeretlenek számukra.

Prevenció (drog, alkohol, dohány)

A megelőzés pedagógiai tevékenységének főbb folyamatai:

- az iskolai drogstratégia, egyeztetés, kivitelezés,
- diákokkal történő együttműködés,
- felvilágosítás, tolerancia és egységes hatás,
- szülők bevonása, a program felvezetése, elfogadtatása
- korrekt tájékoztatás, motiválás .

Egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozás népszerűsítése érdekében végzett tevékenységeink:

- bemutatók, akciók, kóstolók szervezése,
- tematikus előadások: szeretnénk, hogy osztályfőnöki órák keretében dietetikus tartson felvilágosító órákat, esetleg kóstolókkal, mintaétrend bemutatásával. (Mindez a szülők és a pedagógusok egészségfejlesztéséhez is elengedhetetlen!)
- az 5. évfolyamosok számára előadássorozatot szervezünk, melynek keretében az egészséges táplálkozásról, a különböző táplálékok szerepéről, fontosságáról, a táplálkozás rendszerében elfoglalt helyéről tanulhatnak a gyermekek,

- vetélkedők a gyerekeknek: élelmiszereket, táplálékokat „egészséges” és „kevésbé egészséges”, „egészségtelen” kategóriákba sorolják és gyakorolják a kiegyensúlyozott egészséges táplálkozás formáit.

Az iskolaorvos és fogorvosi lehetőségek kihasználása

Az iskolaorvos és a védőnő minden héten rendel az iskolában, nyomon követi a tanulók testi fejlődését, szervezetük érzékszerveit, azok épségét. Rendszeresen látás és hallásvizsgálatot végeznek, ellenőrzik a gyermekek ápoltságát, esetleges testi sérüléseiket. Tapasztalataikat rendszeresen kontrollálják. Nagy figyelmet fordítanak a testi élőködők ellenőrzésére és kiszűrésére.

Az iskola teljes tanulóközössége évente fogorvosi ellenőrzésen és szükség szerint kezeléseken vesz részt – előre egyeztetett időpontban a tanulócsoportok felkeresik az iskola fogászati rendelőt, ahol az akut kezeléseket azonnal elvégzik, szükség esetén pedig a szülő felé írásban jelzik a további gondozás szükségességét.

A szülői értekezletek egészségnevelési témái

1. A test és lélek harmonikus fejlesztése
2. A szocializáció folyamatainak elősegítése
3. Az alpműveltség továbbépítése
4. A tanulási stratégiák fejlesztése

Lelki egészség védelme – egészséges személyiségfejlődés

A társadalomban egyre nagyobb számban megjelenő alternatív örömszerzési forma, a dohányzás, alkohol és drogfogyasztásból adódó problémák, mindezen kívül a családok hétköznapi konfliktusai, esetenkénti tragédiái komoly problémákat okoznak a felnövekvő gyermekek számára. Ezeknek a problémáknak a következményeit helyrehozandó, ellensúlyozandó, fontos, hogy a teljes egészségi állapothoz oly elengedhetetlen mentális egészségre, ennek fejlődésére nagyobb hangsúlyt fektessünk a jövőben. Törekszünk arra, hogy egészségnevelési tervünk részévé váljon az a fontos – mentálhigiénés szemlélet – mellyel tanítványaink lelki épségén keresztül testi egészségüket is megalapozhatjuk, s hozzájárulhatunk ahhoz, hogy egészséges testtel, érzelmekkel és gondolatokkal bíró nemzedéket neveljünk.

3.12. Az iskola környezeti nevelési programja

3.12.1. Helyzetkép, helyzetelemzés (helyi értékek)

Az iskola környezete

A helyzetből adódó jellemzők	Célok	Tevékenység, feladat
Nagy forgalom	Biztonságos közlekedés	Közlekedési ismeret tanítása
Zaj, légszennyezés	Csökkentés	Fák, cserjék ültetése Növények gondozása, pótlása
Szemét	Tiszta, egészséges, higiénikus környezet	Szemétgyűjtő akciók Szeméttárolók sűrítése, Szelektív hulladék-gyűjtés Veszélyes hulladékok (elemek) gyűjtése

Iskolabelső	Tiszta, esztétikus környezet	Folyosók és tantermek festése, vakolása Faliújságok, osztálydekorációk
Energia-felhasználás	Takarékosság	Fűtési rendszer korszerűsítése Fényforrások cseréje Víztakarékos csapok felszerelése Energia-ügyi őrző
Takarítás, csatornatisztítás	Hatékony és környezetbarát takarítás	Környezetbarát tisztítószerek alkalmazása
Udvar	Egészséges játszókörnyezet kialakítása	Napközis udvar kohósalak aljzatának cseréje Sportudvar betonborításának cseréje Növények ültetése Környezetbarát, természetes anyagokból készült játékok kihelyezése a napközis udvarra
Iskolai étkeztetés	Egészséges ételek, italok	Egyeztetés a közétkeztetési vállalattal az étrendről Konyha és ebédlő átalakítása a HACCP-rendszernek megfelelően
Iskolabüfé	Egészséges ételek, italok	Gyümölcslevek, teák árusítása Joghurtok, sajtok árusítása Friss és aszalt gyümölcsök Fokozott figyelem a hulladék-kezelésre, környezetbarát csomagolásra
Iskola eszközellátottsága	Élményközpontú nevelés- oktatás Esztétikai érzék fejlesztése	Esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető anyagok
Tankonyha	Egészséges táplálkozás	Egészséges táplálkozást szolgáló ételek készítése Konyhai higiénia megteremtése
Életmód-folyosó	Egészséges életmódra nevelés	Tiszta, esztétikus, egészséges lakókörnyezet kialakítása

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskola tantestületének döntő része foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel tanórákon és azokon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vesznek, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez (pl. erdei iskola). A környezeti nevelés területén fokozatos az előre lépés az iskola életében. A további munkában szükség van a nagyobb összefogásra, a tapasztaltabb és fiatalabb kollégák együttműködésére.

Napjainkban társadalom figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul.

Intézményünkben fontos feladat, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. 1998 óta foglalkozunk a környezeti neveléssel kiemelten pedagógiai programunkban.

Munkánk az iskolai élet szinte minden területére kiterjed. A tanulók környezeti szemléletét csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgy tanításánál, és minden tanórán kívüli programon arra törekszünk, hogy ne külön álló ismerteket szerezzenek, hanem egységes egésznek lássák a természetet. Ezért fontos feladat, a természettudományos tárgyak

összhangjának megteremtése, együttműködése. A következő állomás a humán területek bekapcsolása ebbe a tevékenységbe. A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a természettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre. Tanórán, erdei iskolában és a nyári táborokban megismertetjük diákjainkkal a természetet. Megtanítjuk őket arra, hogy a tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Ennek a következetes munka eredményeként válhatnak a gyermekek a természetet ismerő, védő felnőttekké.

Törvényi háttér

1993. évi LXXIX. törvény 45§ (5)- tanulásszervezés: A pedagógiai program a tananyagot vagy annak egy részét feldolgozhatja olyan témaegységekre, amelyeknek középpontjában a mindennapi élet valamely, a tanulók által megtervezhető és kivitelezhető feladata áll. A témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül, a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján (a továbbiakban: projektoktatás). A projektoktatás megszervezésekor a tanulói foglalkozások megszervezésére vonatkozó rendelkezésektől – az iskolai időkeretek meghatározására vonatkozó előírások megtartásával – el lehet térni.

A Köznevelésről szóló törvény 1999. évi módosítása 8.§ a Nemzeti Alaptanterv önálló közös követelményként kezeli a környezeti nevelést, („az iskolától elvárja, hogy minden tevékenységét áthassa a fenntarthatóság szemlélete, segítse a tanulókat a környezettel harmonikus életvezetési képességeik kialakulásában, igazítsa el őket a környezeti problémák felismerésében, kezelésében, fejlessze felelősségérzetüket, törekedjék arra, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek.”

Köznevelésről szóló törvény 2003. évi módosítása 114.§ (4)

A Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. ... A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási ...intézményekben folyó tevékenységnek.”

3.12.2. Jövőkép

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi és erkölcsi megalapozása. A környezeti nevelés a természet – és az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza.

A környezeti nevelés tartalma kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az ember jövőjének biztosítására irányul. Meg kell alapoznunk a tanulók környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálni kell alakuló érték tudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

3.12.3. Célrendszer

Rövid távú célok, feladatok

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés	A tanmenetekben a konkrét feladatok megjelölése,	A környezeti nevelési tartalmak nyomon

valamennyi területén jelenjen meg	módszerek ismertetése.	követhetősége a Pedagógiai Programban
Tantárgyak közötti kapcsolat megerősítése, hogy tanulóink egységben lássák az egy témához kapcsolódó ismereteket	Projektek kidolgozása	A tagolt ismeretek összekapcsolódnak, rendszerszemlélet
A pedagógusok, szülők személyes jó példája	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása adott témában.	Felnőttek mintaként szolgálnak
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése	Tisztasági őrjárat Szelektív hulladékgyűjtés Helyes vásárlási szokások kialakítása	Javul az iskola tisztasága Csökken a hulladék mennyisége
Takarékoskodás a vízzel, villannyal – energia őrjárat	Rendszeres ellenőrzés, energia őrjárat	Nem lesznek nyitva hagyott vízcsapok, égve hagyott villanyok
A tanulók ismerjék szűkebb környezetüket, ápolják a hagyományokat	Séta a Tisztviselőtelepen, helytörténeti vetélkedő	A környék nevezetességeinek közlekedési- és terepviszonyainak ismerete
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az önálló ismeretszerzés képességét	Iskolai könyvtár használata, Internet hozzáférés biztosítása	Önálló tanulói projekt munka

Konkrét célok

Tantárgyi célok

- a tantárgyközi kapcsolatok erősítése, hogy a diákok egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket,
- megfelelő időkeret a környezeti problémák megbeszélésére (környezetszennyezés hatása szűkebb és tágabb környezetünkre és az emberre),
- interaktív módszerek alkalmazása (kísérletek, csoportmunka),
- versenyekre való felkészítés,
- számítógépek használata szakórákon.

Szakórákon minden lehetőséget meg kell ragadni a környezeti nevelésre az alábbiak szerint:

Magyar nyelv és irodalom – 1-4. évfolyamon

A tanulók:

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket),
- érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Magyar nyelv és irodalom – 5-8. évfolyamon

A tanulók:

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását,
- törekedjenek az anyanyelv védelmére,
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit.

A tanulóknak:

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés,
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával,
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók:

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók:

- váljanak érzékenyebbé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit,
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit,
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni,
- állampolgári felelősségtudata fejlődjön.

A tanulóknak:

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképesége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók:

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,

- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- Legyenek képesek reális becslésekre,
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak:

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

A tanulók:

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- váljanak az ismereteik birtokába, a tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá!

Földrajz

A tanulók:

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- ismerjék meg a világ globális problémáit,
- ismerjék meg és őrizzék a természeti táj szépségeit.

Biológia

A tanulók:

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat!

A tanulóknak:

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

A tanulók:

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatár, az eredmények értelmezésére,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket,
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek,
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat.

A tanulóknak:

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére,
- tudjanak példákat említeni a népi építészetről, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezetnevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezetnevelési témaköröknek megfelelően,

- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Tánc és dráma

A tanulók:

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel,
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.),
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezetnevelési lehetőségeket.

Technika és életvitel

A tanulóknak:

- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem.

Hagyományok ápolása:

- erdei iskolai programok szervezése és lebonyolítása
- autómentes nap szervezése
- egészségnevelési és drogprevenációs program folytatása
- 1-4. évfolyamon a DADA program szervezése, ha az önkormányzat erre az anyagi háttérrel biztosítja
- nyári vízi tábor megszervezése és lebonyolítása
- „Vajda-nap” szervezése
- osztályfőnöki órák környezetvédelem témában
- hulladékgyűjtés
- múzeumi vetélkedők szervezése és lebonyolítása a jeles napokon.

Hosszú távú célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy tanulóink környezettudatos felnőttekké váljanak. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a természetes és mesterséges környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét,
- a természeti és épített környezet szeretetét, védelmét,
- a biológiai sokféleség megőrzésének igényét – fel kell fedeztetni, hogy e nélkül nincs emberi élet, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a fennmaradásra, ha a természettel együttműködik és nem akar uralkodni felette – ,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást (pl. energiaügyi őrjárat, víz- és áramtakarékosági számítások végeztetése, szelektív hulladékgyűjtés, használt elemek gyűjtése, víztakarékos csaptelepek a mellékhelyiségekben, stb.),
- az egészséges életmód igényét és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket (bővebben ld. az iskola egészségnevelési programjában)
- az életkornak megfelelően megalapozni a globális összefüggések megértését – nagyon fontos, hogy a környezeti problémák gazdasági, társadalmi okait megértsék,

legyenek képesek arra, hogy a környezetükben ezeket az okokat azonosítani tudják, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni – ,

- rendszerszemlélet kialakítását – a tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt történésekkel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, önmaguk keressék az arra adható válaszokat – ,
- a létminőség választásához szükséges értékek ismeretét – a nem anyagi jellegű dolgok szerepének felismerését életünkben.

3.12.4. A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése

A célok eléréséhez szükséges készségek elsősorban:

- problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- szintetizálás, analízis,
- problémaérzékenység,
- kreativitás,
- kommunikációs készség,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- értékelés és mérlegelés készsége.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakításának új pedagógiai tervei:

- témanapok szervezése és lebonyolítása
- a tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatására
- projekt módszer általánossá tétele

3.12.5. Tanulásszervezés, tartalmi keretek, módszerek

A környezeti nevelést csak komplex módszerekkel lehet megvalósítani. A hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Fontos, hogy a pedagógusok továbbképzéseken az új módszerekkel megismerkedhessenek és azt munkájuk során alkalmazhassák. A környezeti nevelési program keretében megvalósított tanulói projektek előkészítése és értékelése tanári team-munkában folyik. Az adott projekt-foglalkozás dokumentált eredményét (megfigyelési jegyzőkönyv, munkadarab, ismertetés, beszámoló, stb.) az érintett műveltségterületek oktatását végző szaktanár megismeri, a tanulói teljesítményt szaktárgya tanulmányi eredményébe – a projekt megkezdése előtt ismertetett módon és súllyal - beszámítja.

3.12.6. Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások

Tanórákon az adott témához rendeljük a környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak azok a témák, amelyekkel a diákok mindennapjaikban rendszeresen találkoznak. A módszerek között kiemelt szerepet kap az interaktív módszerek mellett az önálló ismeretszerzés is.

3.12.7. Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli komplex foglalkozások

A komplexitás jellemzői:

- tantárgyakon átívelő
- sokoldalú megközelítése egy adott tartalomnak
- ismeretek összekapcsolása
- sokféleség összekapcsolódása
- rendszerező szemlélet
- globális szemlélet.

Lehetőségeink:

Terepi (terepgyakorlat során a környezetben szereshető meg a tudás, ismeretszerzésre összpontosít, adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek elvégzésével - csoportmunka fontossága):

- erdei iskola,
- tábor,
- tanulmányi kirándulás,
- városismereti vetélkedő,
- „Vajda-nap”.

Intézményi:

- állatkert,
- múzeumok,
- szelektív hulladékgyűjtő,
- nemzeti parkok,
- gyárlátogatás.

Oktatási:

- versenyek,
- szakkörök,
- iskolazöldítés,
- témanap, témahét,
- „Jeles napok”,
- projektek (savas eső, mókusfigyelő stb.).

Játékok:

- drámajáték,
- érzékelést fejlesztő,
- szituációs.

Kézműves foglalkozások:

- építés a népi mesterségek hagyományaira, természetes anyagokat használva,
- ünnephez kötött foglalkozások,
- foglalkozások erdei iskolákban és nyári táborokban az adott helyszín etnikai és néphagyományait figyelembe véve.

3.12.8. A városi környezeti nevelés lehetőségei

Természeti környezet megfigyelése, vizsgálata (Tisztviselőtelep, Népliget, Állatkert). A városi környezet zöldterületeinek segítségével ismerteti meg a természetet, tanítja annak a védelmét, megbecsülését.

Épített környezet megismerése, tanulmányozása (a kerület műemlékei, az arculat változása az építkezések hatása, közlekedés).

Társadalmi környezet lakóhely szociokulturális meghatározottsága, többgenerációs illetve atomizált családok életének megismerése.

3.12.9. A környezeti nevelésben használható módszerek

A környezeti nevelésben használt módszerek aktivizálják, cselekvésre készítetik, tevékenységekre ösztönzik a tanulókat.

Együttműködő (kooperatív) tanulási formák (páros, csoportos feladatok, észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok – a tanulók közötti együttes cselekvésekre, együttműködő magatartásra épülnek).

Játékok a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve (szituációs, memória- és érzékelést fejlesztő, bizalomerősítő, kapcsolatteremtést segítő játékok).

Terepgyakorlati módszerek (egyszerű és célzott megfigyelések, mérések).

3.12.10. Résztvevők és erőforrások

Belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli ezt a tevékenységet. Aktívan részt vesz a programokban.	A külső kapcsolatrendszer ismerete.
Tanárok	Feladatuk, hogy környezettudatos magatartásuk példaértékű legyen a tanulók előtt. Tovább kell fejleszteniük a munkaközösségek közötti kapcsolatot. Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítik, tanítják az egyes környezeti tartalmakat. Elkészíti az éves tervet (a ped. programnak megfelelően), segíti annak megvalósulását. Versenyek szervezése, pályázatok írása	Magas szintű szakmai és pedagógiai módszerek
Természettudományos munkaközösség	Életkornak megfelelően alakítja, fejleszti a tanulók környezettudatos szemléletét.	A tanulók életviteli kultúrájának, szokásaiknak közvetlen nevelési lehetőségei
Alsós munkaközösség	Munkatervébe beépíti és életkornak megfelelően közvetíti a környezeti nevelés tartalmát.	
Napközis munkaközösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik a környezeti nevelés témáinak	
Osztályfőnöki munkaközösség		

	feldolgozásával	
Diákok	Feladatuk, hogy vigyázzanak környezetükre, figyeljenek a kulturált magatartásra. A programokban sokoldalúan vegyenek részt (hallgatóság, aktív szerepvállalás, kezdeményezések)	Fő hangsúly a szemléletformáláson van. A felnőtt résztvevőkkel partnerség kialakítása.
Diákönkormányzatot segítő pedagógus	Témanap, Vajda Nap szervezése	Tanulói motiváció felkeltése
Szabadidő szervező	Programok szervezése, lebonyolítása, kapcsolattartás a külső erőforrásokkal	Rutin a pályázatok elkészítésében.
Iskolaorvos, védőnő	Preventív egészségvédő tájékoztatás, figyelemfelhívás	Egészségügyi szakismeretek
Adminisztratív dolgozók	Aktív részesei a programnak. Fontos feladat, hogy a felesleges papírfelhasználást csökkentsük.	Használt papír újrahasznosítása jegyzetpapírként Papírtakarékosság
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, karbantartása. Takarítás során környezetkímélő tisztítószer használata.	Szelektív hulladékgyűjtés
Szülők	Fontos a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. A szülők erősítsék meg az iskola által közvetített környezettudatos magatartást. Biztosítsák – lehetőségeik figyelembe vételével - a környezeti nevelési programok a tanulók részvételét	Elkötelezettség az élményszerű nevelés – oktatás iránt.

Külső erőforrások

Fenntartó - A fenntartó határozza meg az intézmény költségvetését

A kerület közoktatási intézményei – tapasztalatcsere, azonos körülmények, hasonló problémák

Alapítvány a Vajda Péter utcai Általános Iskoláért – támogatás az iskola programjaihoz

Közművelődési intézmények, múzeumok, állatkert - a tanórai és a tanórán kívüli programokat tartalmasabbá teszi. A programokat tanórán készítjük elő, a munka értékelése is itt történik.

Tisztviselőtelepi Önkormányzati Egyesület - együttműködés az Autómentes Nap megszervezésében

Józsefvárosi Gyermekéért Kht. - káptalanfüredi nyári tábor, magyarkúti erdei iskola

Hivatalos szervek - feladatuk az intézmény ellenőrzése környezetvédelmi és egészségügyi szempontból. Véleményüket figyelembe véve alakítjuk az iskolai környezetet.

Anyagi erőforrások

Költségvetés: A Magyar Köztársaság az adott évi költségvetésből normatívát biztosít a környezeti és egészségnevelési feladatok ellátására.

Pályázat: A pályázatok figyelemmel kísérése, a kollégák tájékoztatása vezetői feladat. A szabadidő szervező a pályázatok elkészítésében segít.

Alapítvány: Az iskola alapítvány rászorultsági alapon támogatja az erdei iskolákban, nyári táborokban való részvételt. Ugyancsak támogatást nyújt pályázatok, programok megvalósításának szervezési- és anyagköltségéhez.

Taneszközök

Az iskola részben rendelkezik azokkal az eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelés munkához szükségesek. Az elhasználódott vegyszereket, eszközöket folyamatosan pótolni kell. A fejlődéshez új eszközöket kell beszerezni.

3.12.11. Kommunikáció

A környezeti nevelésben nélkülözhetetlenek a kommunikáció különböző módjai. Fontos, hogy tanulóink a hallott, látott és írott információkat, híreket fel tudják dolgozni. Tudjanak különbséget tenni a fontos és értéktelen információ között. Meg kell tanítani őket arra, hogy tudásukat hogyan tudják szóban és írásban felelősen közölni.

Iskolán belüli kommunikáció

- kiselőadások tartása,
- házi dolgozatok készítése,
- Pad alatt iskola újságban cikkek közlése,
- faliújság, szórólapok készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció

- tudományos újságok cikkeinek feldolgozása,
- televíziós, rádiós hírek megbeszélése,
- a környezet állapotának felmérése, értékelése,
- szűkebb környezet tájékoztatása az iskolában folyó munkáról,
- részvétel a szakmai közéletben, konferencia-előadások, publikációk, tapasztalatcsere.

3.12.12. A környezeti nevelési program minőségbiztosítása

Az iskolai környezeti nevelési munka mérése összetett feladat. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés tartalmaz egyrészt szakmai ismereteket – a tantárgyakba beépülve – másrészt értékrendet és viselkedési módot közvetít.

Erdei iskolák – mérés – kérdőíves módszerrel

Attitűdvizsgálat: bemeneti 5. osztályban, kimeneti 8. osztályban. Ennek értékelése a minőségbiztosítási team feladata. Az eredményeket a tantestület megbeszéli és felhasználják a további munka tervezésében.

A környezeti neveléssel foglalkozó munkaközösségek év elején elkészítik munkaterveiket, melyeknek része a környezeti nevelési program. A munkaközösségi munkatervek beépülnek az iskola éves munkatervébe.

3.12.13. Továbbképzés

A továbbképzési terv részeként kiemelt szerepet kapnak a komplex természetismerettel, a természetismerethez integrált modultantárgyakkal és a környezeti neveléssel kapcsolatos

képzések. Fontos, hogy ezek az iskola különböző szervezeti egységeiben (tanítók – szaktanárok- napközis nevelők) dolgozó pedagógus kollégákat egyaránt érintsék. Az intézmény továbbképzéseken részt vevő pedagógusai felvállalják a multiplikátor szerepet, a tanultak továbbadását.

3.13. A fogyasztóvédelmi oktatás terve

Az ENSZ Fogyasztóvédelmi Irányelveiben, még 1985-ben leszögezte, hogy minden állampolgár alapvető joga hogy a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretekkel és tudással rendelkezzen.

Hazánkban az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. A törvény szerint: a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az **oktatási intézmények**, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

A Kormány 243/2003.(XII. 17.) számú rendeletével kiadott Nemzeti alaptanterv értelmében a helyi tanterveknek biztosítania kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

3.13.1. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.” (NAT)

3.13.2. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő, mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul környezetünk károsításához. Célunk olyan, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevelni, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozott középút az öncélú, bolygónk erőforrásait felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, mely csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok

használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

3.13.3. A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak *tanórai foglalkozásaiba* jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

- technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései,
- matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások,
- fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák),
- földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások,
- magyar – reklámyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái,
- biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás,
- kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk,
- informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia,
- történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.,
- médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai.

Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)

Iskolán kívüli helyszíneken közvetlen tapasztalatgyűjtés, megismerés (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)

Hazai és nemzetközi együttműködések során szerzett ismeretek feldolgozása (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

3.13.4. Módszertani elemek

Az iskolai tantervbe nem a hagyományos módszertani elemekkel, hanem fogyasztás területén érvényesülő bizonyos készségek fejlesztésével igyekszünk megvalósítani a téma oktatását. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, a döntéshozás és a problémamegoldás.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők a pedagógus legfontosabb segítői. A tantárgyi oktatás rendszerében rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait.

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása a tanulók számára közvetlenebb módszerek megfelelő keretet teremtenek a fogyasztóvédelem, a kritikus gondolkodás fejlesztéséhez. Ilyen lehetőségek:

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- riportkészítés az eladókkal,
- médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika,
- egyéni és csoportos döntéshozatal,
- helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása,
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információögzítés csoportmunkában,

- problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- szimulációs játék, esettanulmány,
- viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése).

3.14. Az iskola oktatási kínálata

3.14.1. Általános képzések

Iskolánk évfolyamonként három párhuzamos osztályt indít. Tekintettel az iskolába járó tanulók szociokulturális hátterére kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a szociális és kulturális nevelésnek is. Ennek érdekében nagy hangsúlyt fektetünk az iskola falain túlmutató pedagógiai kezdeményezéseknek, az életvezetési szokások kialakításának.

1-4. évfolyamon folyik néptánc és/vagy népi játék oktatás, a tanulók eljuthatnak erdei iskolába, kulturális programokra illetve az iskola falain belül szervezett rendezvényekre (vendégelőadások, bemutatók, stb.)

Az *általános tantervű* osztályokban kiemelten foglalkozunk az alapkészségek kialakításával, az anyanyelvi és matematikai ismeretek elmélyítésével.

Minden osztály integráltan kezeli a roma és a hátrányos helyzetű tanulókat.

Az osztályok évfolyamonként azonos taneszközöket használnak (kivéve az emelt szintű oktatás speciális taneszköz igénye), így az osztályok átjárhatóak, ha ez pedagógiailag indokolt.

3.14.2. Emelt szintű képzések

Iskolánk profilját meghatározza a több évtizede eredményesen működő ének-zene és testnevelés tagozat. Kezdetről fogva kiemelkedő eredményeket értünk el mindkét tagozaton kerületi, fővárosi és országos szinten egyaránt. Ezek az eredmények igazolják a több évtizedes tradíció értékállóságát.

Ének-zene tantárgy emelt szintű oktatása

1963 óta működik iskolánkban. Mottó: „A zene mindenkié!”

Az országban az elsők között tűzte ki célul iskolánk a magyar és egyetemes kultúra mellett a művészeti nevelés fontosságát. A tanulók első osztálytól tanulják magasabb óraszámban az éneket. Minden gyermek tanul hangszeres zenét, részben az iskolában (furulya), részben a Józsefvárosi Zeneiskolában. A zenetagozat létezése óta három kiváló karnagy irányítja, egymás kezéből átvéve a stafétabotot, a zenei munkát. Kórusunk kezdetben a Ganz-Mávag Férfikar „Cérnahang” gyermekkórusaként szerepelt. Közös munkájukról rádió-és lemezfelvétel is készült. Az Éneklő Ifjúság hagyományos hangversenyein iskolánk a legjobb kórusok között szerepelt, illetve léphetett fel a zeneakadémiai gálán. Éveken át az Esztergomi Nyári Egyetem aktív közreműködői voltak zeneis tanulóink. Zenei vetélkedők nyertesei, ünnepélyek résztvevői, bemutatók élenjárói a „zés” gyerekek. Hagyománynak mondhatjuk a kórus külföldi vendégszerepléseit is. Az utóbbi években felléptek Kárpátalján, Ausztriában, és többször Olaszországban is. Ünnepélyeink és megemlékezéseink színvonalát az ének-zene tagozatos gyerekek közreműködése is emeli. Rendszeresen hívják gyerekeinket társadalmi ünnepek lebonyolítására: anyák napja, nemzeti ünnepek, pedagógusok búcsúztatása, stb. Gyermekeink zenei kultúráját évtizedes zeneakadémiai hangversenylátogatás-szervezéssel fejlesztjük, melyen a szülők is szép számmal részt vesznek. A tagozatos osztályokban élvezzük a zenei nevelésre igényes szülők erkölcsi és anyagi támogatását. Tapasztalataink szerint a zenei fogékonyság fejlesztése a gyermekek harmonikus lelki és szellemi fejlődését nagymértékben elősegíti. Ennek bizonyosságát támasztja alá az, hogy a különböző szaktárgyi versenyek résztvevői, győztesei zömében a zenei osztályok tanulóiból kerülnek ki.

Testnevelés tantárgy emelt szintű oktatása

1971 óta van iskolánkban testnevelés tagozat, mely nagy vonzerőt jelent a szülők és a gyerekek körében egyaránt. Mottó: „Ép testben ép lélek!”

Kezdetben a Ganz-Mávag Sportegyesület támogatta az iskolát. Elsősorban a kosárlabda szakosztállyal volt szoros a kapcsolat, iskolánk tanulóitól várták az utánpótlást. Kiváló testnevelő tanáraink a kerület legjobbjait nevelik. Egyéni és csapatversenyeken is az elsők között szerepelnek sportolóink. Néhányuk nevét az ország, sőt a világ legjobbjai között említik (Pl. *Rejtő Ildikó, Kozma István, Benedek Gábor, Regőczy Krisztina* – olimpiai- és világbajnokaink).

Az iskolánkban működő tagozat mára sem veszített népszerűségéből. A tv-t, számítógépet és a videót előnyben részesítő fiataloknak szükségük van a testmozgásra, testedzésre. Az alsó tagozaton délelőtti és délutáni foglalkozásokon, a szükséges alapok megteremtése mellett a legfontosabb cél a sport megszerettetése a gyerekekkel. Az iskolában többféle edzés, tömegsport, szabadidő-sport és sok házbajnokság nyújt mozgási lehetőséget (kosárlabda, asztalitenisz, minitenisz, labdarúgás, röplabda, floorball, streetball, birkózás, sakk, atlétika, gombfoci, stb.). Tanulóink a diákolimpia minden kerületi sportági versenyén jelen vannak. Kiemelkedő eredményeket érünk el kosárlabda-, úszó- és futóversenyeken. Rendszeresen szerepelnek csapataink a Budapesti Diákolimpiákon. Az elmúlt években több tanulónk részesült az „Élen a tanulásban – élen a sportban” kitüntetésben. A testnevelésnek nemcsak a gyerekek testi, hanem egyéb nevelésében is fontos szerepe van. Rendre, fegyelemre, rendszeres, folyamatos munkavégzésre szoktat.

Az ének-zene és a testnevelés tagozatok hagyományait az e tárgyakat emelt szinten tanuló „z” és „t” osztályok folytatják.

Intézményünk – mint **közoktatási típusú sportiskola** – olyan közoktatási intézmény, amely a sportoló fiatalok iskolai és sportbeli kötelezettségeinek összehangolását a legmagasabb szinten biztosítja.

A Sport XXI. Utánpótlás-nevelési Program alapján fő tevékenységünk

- a 6-10 éves fiatalok számára a sportos életmód kialakítása, a testedzés, a sport megszerettetése, a sokoldalú képességfejlesztés
- a sportágtól függően a 10-14 éves korban a minőségi képzés megkezdése. Ötödiktől nyolcadik évfolyamig az iskola vállalja a **kosárlabda és floorball sportágak órarendbe iktatott sportági képzését** valamint más sportágakban- sportágspecifikusan akár első évfolyamtól kezdve – az edzésidő biztosítását az **egyesületi keretek közötti versenysport** tevékenységhez. Az érintett sportegyesületekkel és sportági szakszövetségekkel az iskola együttműködési megállapodást köt.

3.14.3. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

Az iskola – alapító okiratának megfelelően – vállalja a szakértői vélemény alapján általános iskolában oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatását. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása-nevelése integráltan folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának-nevelésének személyi feltétele (fejlesztő pedagógus alkalmazása) biztosított, tárgyi feltételei a fejlesztő helyiség felszereltségével rendelkezésre állnak. A létesítmény adottságai miatt azokat a

mozgásukban akadályozott tanulókat, akik az épület lépcsőházaiban nem tudnak biztonságosan közlekedni az intézmény nem tudja fogadni.

3.15. Az iskola működése

3.15.1. Tanórai foglalkozások

A tanórai foglalkozások biztosítják az iskola nevelési céljainak, és a célokhoz kapcsolódó feladatok megvalósításának keretét. Az oktató nevelő munka során a legfontosabb feladataink:

- a személyiség pszichikus komponenseinek a fejlesztése,
- a tanuláshoz szükséges képességek és készségek elsajátíttatása,
- a tanulási motívumok fejlesztése – a tanulási módszertár kiépítése,
- a megismerési, felfedezési vágy fejlesztése,
- az anyanyelv helyes használata szóban és írásban,
- a kommunikációs képességek fejlesztése,
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés,
- a tehetség kibontakozásának a segítése,
- a differenciálással történő fejlesztés,
- a hátránykompenzálás és tehetséggondozás.

3.15.2. Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli nevelés céljai:

- képessé tenni a tanulókat az önálló ismeretszerzésre és tanulásra
- változatos, sokszínű szabadidős programok szervezésével a tanulók egészséges életmódra és kulturált viselkedésre nevelése
- csoportból közösség fejlesztése

Napközi

A napközi otthonos ellátás az általános iskola alaptevékenysége.

Az iskola és a pedagógus feladatai:

- a tanulók egészséges és biztonságos elhelyezésével optimális környezet biztosítása a tanulók másnapi órákra való eredményes felkészüléséhez,
- a szabadidő kulturált eltöltéséhez és a regenerálódáshoz szükséges hely és eszközök biztosítása,
- az önálló tanulás feltételeinek megteremtése,
- az igény szerinti étkezés megszervezése, helyes étkezési kultúra kialakítása.

Iskolánkban minden hónap utolsó péntekén, az állandó szervezeti kereteket felbontjuk, és klub-napközis foglalkozást tartunk. Ilyenkor kézműves, sport, ügyességi és kulturális programokon vehetnek részt a tanulók. A csoportközi programokból ki-ki egyéni érdeklődésének megfelelően választhatja meg a számára legvonzóbbat, az itt készített tárgyakat, díszeket a tanulók megtarthatják. Célunk, hogy ötleteket nyújtsunk a tanulóknak a szabadidő kulturált eltöltéséhez. Különböző kézműves technikákat mutatunk be, egyéni és csapatjátékokat tanítunk meg, irodalmi és zenei élményszerzéssel bővítjük a gyerekek ismereteit.

5-8. évfolyamos tanulóink számára is biztosítunk napközis foglalkozást, melynek igénybevételére az osztályfőnökök és a szaktanárok ösztönzik a tanulóinkat. A „tanulószoza” vezetője és a szaktárgyi korrepetálásokat és szakköröket tartó pedagógusok szoros együttműködésével tesszük hatékonyá az ismeretszerzést. A foglalkozás feladata, hogy a gyermekek szakszerű segítséget kapjanak az önálló tanuláshoz, a tanórákra való felkészüléshez, az önműveléshez. Az iskola biztosítja a jelentkező tanulók részére a tanítási órák utáni kulturált étkezési lehetőséget, majd a délutáni tanári felügyeletet 16 óráig.

A napközi otthonban folyó közösségi nevelés az iskola és a családi nevelés részeként valósul meg. A közösségalkotásra, a közösségi élet fejlesztésére a napköziben több és jobb lehetőség nyílik, mint az elsősorban tanulási tevékenységre épülő tanítási órákon és az otthoni kisebb közösségben, a családban.

Szakkörök

A tanítási órákon kívül működtetett változatos lehetőséget kínáló szakkörök a tehetséggondozást szolgálják, segítik a tanulók képességeinek kibontakoztatását /pl.: szaktárgyi szakkörök, énekkar, dráma, néptánc, számítástechnika, könyvtárhasználat, újságírói, sakk, kézműves, stb./

Könyvtár

Az iskolai könyvtár a feladatok sikeres ellátásához, napjaink információra és tudásra alapozott társadalmában való eligazodáshoz szükséges alapvető információkat és elképzeléseket, gondolatokat biztosítja.

A szociális hátrányokkal induló tanulóink számára a könyvekhez való közvetlen hozzáférést is lehetővé teszi.

Biztosítja az iskola pedagógiai programja alapján a tanítás-tanulás folyamatában jelentkező szaktanári, tanulói igények kielégítését és a könyvtár-pedagógiai program megvalósíthatóságát.

Az iskolai könyvtár az intézmény pedagógiai programjának és a tantervi követelményeknek megfelelően folyamatosan, tervszerűen és arányosan fejleszti állományát. Az iskolai könyvtáros az állomány alakításában figyelembe veszi az igazgató, a munkaközösség-vezetőknél keresztül a nevelőtestület, valamint lehetőség szerint a tanulók javaslatait, és az iskola könyvtári környezetének adottságait.

3.15.3. Tömegsport, iskolai sportkör

Az iskolai sportkörök az emelt szintű képzés szerves részeként az 1-4. évfolyamon biztosítják a testnevelés „tagozatosok” számára bizonyos mozgásterületeken való jártasság mélyebb elsajátítását.

Sportkör keretében többek között úszásfoglalkozások, délutáni képességfejlesztő foglalkozások és játékok szerepelnek.

A sportkörök biztosítják továbbá a lehetőséget arra, hogy az alapóraszám felett további foglalkozásra legyen lehetőség a testnevelést emelt szinten tanító osztályokban. A sportkörök minden érintett tanulócsoport számára heti két órát jelentenek.

A tömegsport az iskolában a Vajda Péter DSE-vel kötött együttműködési megállapodás alapján zajlik. A tömegsport foglalkozásokra tanítási időn túl kerül sor, általában 14-18 óra között.

A DSE segítségével az iskolában kosárlabda, floorball és atlétika foglalkozásokat tartanak a testnevelők, továbbá rekreációs foglalkozások heti rendszerességgel történő megtartására is lehetőség nyílik. A rekreációs foglalkozásokon a gyerekek széles spektrumon ismerkedhetnek meg számos sportág alapjaival és az itt megszerzett tudás alkalmazását versenyek formájában is kipróbálhatják. Megmérkőzhetnek egymással: grundbirkózásban, röplabdában, villámfociban, streetballban, floorballban, asztaliteniszben...

A DSE az iskolának segítséget nyújt, pályázatokon szerzett támogatás által, sportprogramok szervezésében, versenyek lebonyolításában és az eszközrendszer javításában, pótlásában. A DSE visszatérő rendezvénye a Vajda DSE Nap, ahol több versenyszámban mérik össze tudásukat az iskola tanulói, a verseny végén minden résztvevő kis ajándékban részesül.

3.15.4. Tanulmányi kirándulások és erdei iskola, táborozások

Az elmúlt esztendőktől kezdve több osztálynak lehetősége nyílt erdei iskolai részvételre. Cél, hogy a tanulók 8 év során legalább egyszer egy hét időtartamra részt vegyenek ilyen foglalkozáson. Az erdei iskola több mint kirándulás: a szervező pedagógusok által megtervezett komoly ismeretátadás, pedagógiai munka színtere, a nevelési és tantervi követelmények teljesítését segítik itt táborszerű módon, az iskola falain kívül.

Táborok

Hagyományosan iskolai szervezésű táborokban vehetnek részt az érdeklődő tanulók minden évben. Ilyenek:

- erdei iskolai foglalkozások helyszíne: Magyarkúti erdei iskola (fenntartó: Józsefvárosi Önkormányzat), tanévenként kb. 6 turnus, 1 turnus=2 osztály,
- évente egy – pályázati forrásból támogatott – erdei iskola változó helyszínen 4-5 osztály részére,
- vízi tábor (Tisza-tó),
- nyári tábor (Káptalanfüred).

3.15.5. A tanítás munkarendje

Az iskolai munka rendjét az SZMSZ, a Házirend és a mindenkori tanév rendje alapján az iskola éves munkarendje határozza meg, amelyet az igazgató állít össze, és a tantestület fogadja el. Az iskola munkarendje a Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott rend szerint a következőképpen alakul:

Nyitva tartás

Az iskola szorgalmi időszakban hétfőtől péntekig reggel 6.45-től 17.30-ig tart nyitva.

Az iskolát szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon zárva kell tartani. Rendezvények esetén a nyitva tartásra, valamint a szokásos nyitvatartási rendtől való eltérésre az igazgató ad engedélyt, utasítást.

Működési rend

A reggeli ügyelet legkorábban 6.45-kor kezdődik, az esti ügyelet legkésőbb 17.30-ig tart.

A tanítás kezdete 8 óra. A tanítási óra 45 perces. A szünetek idejét, valamint a tanulói ügyelet rendjét a házirend határozza meg.

A folyosókon 7.30-tól a tanítás kezdetéig valamint az óraközi szünetekben tanári ügyelet működik.

A tanuló a tanítási óra alatt csak az osztályfőnöke, távollétében az igazgató vagy az igazgatóhelyettes írásos engedélyével hagyhatja el az iskolát.

A hivatalos ügyek intézése az iskolatitkári irodában történik 7.30 és 15.30 között.

Az iskola a tanítási szünetekben az ügyeleti rend szerint tart nyitva. A csengetési rendet az iskola házirendje határozza meg.

A vezetők benntartózkodása

Az iskola nyitvatartási idején belül reggel 7 és délután 17.30 között az igazgató és helyettesei közül egyik benn tartózkodik az iskolában.

A tanév rendje

A tanév rendjét az oktatási miniszter minden tanévet megelőzően rendeletben szabályozza, az iskolai programtervezésnek ez az alapja.

4. A VAJDA PÉTER ÉNEK-ZENEI ÁLTALÁNOS ÉS SPORTISKOLA HELYI TANTERVE

4.1. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló akkor léphet az iskola magasabb évfolyamába, ha az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen, legalább elégséges szinten teljesítette.

Az évfolyamonkénti továbbhaladás feltételeit az egyes tantárgyi tantervek részletesen tartalmazzák. Az elégséges szinten való megfelelés a minimumkövetelmények teljesítése. A tanulmányi követelmények teljesülését a szaktanár dönti el osztályzatával.

Iskolába lépéskor azok a szülők, akik gyermeküket emelt szintű képzést nyújtó osztályba kívánják íratni, szándéknyilatkozatot írnak alá, mely alapján vállalják azokat a feltételeket, amivel az emelt szint képzése jár. Minden tanév végén újra fel kell mérni, hogy a szülő a továbbiakban vállalja-e az emelt szintű képzés kritériumait.

A sportiskolai kerettanterv alapján végzett oktatásba az a tanuló vehető fel, aki megfelel a sportegészségügyi alkalmassági és fizikai képesség felmérési vizsgálat követelményeinek

A sportiskolai képzésben a többször módosított 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet 39/J § alapján körzetes beiskolázási kötelezettség nem írható elő. A sportiskolai képzésből szakmai vagy egészségügyi okok miatt lemorzsolódó tanulók számára – tankötelezettségük változatlan fenntartása mellett – az intézmény a párhuzamos osztályban való továbbfoglalkoztatást minden esetben felkínálja.

Az intézményből való kilépés tanköteles esetében csak szülői írásos kérésre, a befogadó iskola nyilatkozatával lehetséges.

A tanulói jogviszony megszűnhet

- az intézményből való kilépés esetén,
- más iskolába való áthelyezéssel,
- kizárással (fegyelmi eljárással fegyelmi vétség esetén).

A magasabb évfolyamon, más intézményből való átvétel valamint az iskolán belüli, pedagógiaileg indokolt osztályváltás feltételei:

- megfelelő tanulmányi eredmény és jó magatartás,
- fogadó osztály esetleges emeltszintű képzéséhez igazodó szintfelmérés, képességvizsgálat az adott osztályban tanító szaktanárok közreműködésével,
- felvételre/átvételre akkor is lehetőség van, ha a tanuló a tárgyat nem tanulta emelt szinten, de képességei megfelelnek a „tagozat” elvárásainak

Az iskola beiskolázási körzetébe való költözés esetén a tanuló felvétele/átvétele nem tagadható meg.

4.2. Az évfolyamismérlés feltételei

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást engedélyez. Ebben az esetben, az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismérlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Amennyiben a szülő az osztályfőnökkel egyeztetve úgy látja, hogy a gyermek stabil személyiségfejlődése és tantárgyi ismereteinek

fejlesztése érdekében szükséges az évfolyam megismétlése, úgy ezt a szülő az iskola igazgatójától írásban kérheti. Az engedély megadásáról a szülő kérése alapján az iskola igazgatója dönt legkésőbb a tanév végéig.

4.3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

4.3.1. A tanulói értékelés formái

A tanév során, 2. osztálytól a tanulói teljesítmény értékelésére továbbra is a hagyományos érdemjegyeket használjuk. Az osztályzatokról a tanulót és szülőjét rendszeresen, az ellenőrző útján értesíteni kell.

A tanév közben adható osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Közoktatási Törvény 70. §. (3). szerint **az iskola eltekinthet a magatartás és szorgalom értékelésétől és minősítésétől**, intézményünk nevelői azonban egyetértettek abban, hogy a magatartás és szorgalom értékelésének jelentős nevelő szerepe van, ezért a már megszokott módon, a Házirend V. fejezetében is megadott értékelési rendet kívánja alkalmazni. A minősítési rendszert a Pedagógiai program 4.3.2. fejezete tartalmazza.

4.3.2. A magatartás és szorgalom minősítése iskolánkban

Magatartás

Példás (5)

- példamutatóan elvégzi iskolai kötelességeit,
- fegyelmezetten viselkedik tanórán és azon kívül is.

Jó (4)

- jól elvégzi iskolai kötelességeit,
- fegyelmezetten viselkedik tanórán és azon kívül is.

Változó (3)

- kötelességeit időnként megszegi,
- osztályfőnöki intője vagy annál súlyosabb fegyelmi büntetése van.

Roszs (2)

- kötelességeit rendszeresen nem teljesíti,
- osztályfőnöki intője vagy annál súlyosabb fegyelmi büntetése van.
- fegyelmezetlenségével rossz példát mutat társainak.

Szorgalom

A tanuló képességeinek és teljesítményének viszonyát fejezi ki.

Példás (5)

- a tanítási órákra való felkészülése képességeihez mérten kifogástalan, tanórákon aktív.

Jó (4)

- iskolai munkáját teljesíti, vállalt feladatait jól elvégzi.

Változó (3)

- iskolai munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti,
- gyakran hiányos a felszerelése.

Hanyag (2)

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan vagy valamely tantárgyból bukásra áll,
- felszerelését rendszeresen nem hozza el,

Jutalmazás formái és alkalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki kiemelkedő tanulmányi versenyeredményt ér el, kimagasló művészeti vagy sporttevékenységet folytat, vagy a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanuló közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári –napközivezetői
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a félévi értesítőbe vagy az év végi bizonyítványba kell bejegyeztetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók. A jutalom odaítéléséről – a pedagógusok és az osztályközösség véleményének meghallgatásával – az osztályfőnök dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt veheti át.

Az egyaránt kiemelkedő tanulmányi, szorgalmi, magatartási és közösségi munkát végzett tanulókat a nevelőtestület az osztályozó értekezleten szavazás útján az „Évfolyam tanulója” címmel jutalmazhatja. Az évfolyam tanulója jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt veheti át.

A nyolc éven keresztül egyaránt kiemelkedő tanulmányi, szorgalmi, magatartási és közösségi munkát végzett nyolcadikos tanulót a nevelőtestület az osztályozó értekezleten szavazás útján a „Vajda-díj” kitüntetéssel jutalmazhatja. A Vajda-díj kitüntetettje jutalmát a ballagási ünnepségen az iskola közössége előtt veheti át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház, mozi vagy kiállítás látogatásához).

Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A tanulók felelősséggel tartoznak az iskolai Házirend betartásáért. A Házirend rendelkezéseit a tanév ideje alatt a tanuló köteles betartani. Aki a Házirend rendelkezéseit nem tartja be, a Házirend alapján felelősségre vonható.

Fegyelmi vétség elkövetése esetén a diák első esetben a vétség súlyosságának megfelelő büntetésben részesül. A büntetés fokozatát az osztályfőnök, szükség esetén a nevelőtestület illetve az iskola igazgatója, valamint az iskolavezetés határozza meg.

A fegyelmi intézkedés nem megtorló jellegű, hanem a súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgáló nevelési eszköz.

Fegyelmi intézkedés formái szóban és írásban:

- szaktanári figyelmeztetés,
- szaktanári intés,
- szaktanári megrovás,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- nevelőtestületi megrovás,
- áthelyezés más osztályba,
- áthelyezés más (azonos típusú) iskolába.

A fegyelmi büntetés az ellenőrzőbe és a naplóba is bekerül

4.3.3. Az írásbeli beszámoltatások formái és rendje, az értékelésben betöltött szerepe

Formái:

- témazáró dolgozat
- tudásszintmérő dolgozat/feladatlap
- írásbeli feleltetés

Mindhárom írásbeli forma a tantárgyat tanító tanár által összeállított feladatot/feladatsort jelent. Felhasználhatók a tantárgyhoz és a tankönyvcsaládhoz a tankönyvkiadók által megjelentetett feladatsorok is.

A szaktanárok egymás között egyeztetnek, hogy témazáró dolgozatot lehetőség szerint egy nap egynél többet ne írassanak a tanulókkal. Mivel a tudásszintmérő feladatlap és az írásbeli felelet a napi felkészültséget ellenőrzi, nem szabályozzuk korlátozással.

A témazáró dolgozat írását egy héttel előbb közölni kell a tanulókkal. A témazáró dolgozat érdemjegyét a félévi és év végi érdemjegyek kialakításakor kétszeres súllyal kell beszámítani. 1-4. évfolyamon, ahol a tantárgyakat egy tanító tanítja megoldható, hogy a fentiekén kívül, a tanulók élettani sajátosságait figyelembe véve a témazáró dolgozatok ne kerüljenek a tanítási nap 4-5. órájára.

4.3.4. Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

A munkaközösségek egységes álláspontra jutottak abban, hogy a hétvégére és tanítási szünetek idejére nem adnak házi feladatot. Fontos azonban kiemelni, hogy a pénteki napon feladott házi feladat nem minősül hétvégi feladatnak, hiszen annak elkészítésére a pénteki munkanap délutánja is rendelkezésre áll, valamint nem zárhatjuk ki a házi feladat feladását abban az esetben sem, ha az olyan tantárgyból történik, amelyből az alacsony heti óraszám miatt hosszabb idő áll rendelkezésre a felkészülésre.

A házi feladat mennyiségének meghatározásakor figyelembe kell venni:

- 1-4. évfolyamon a feladott (szóbeli és írásbeli) feladatokat egy átlagos képességű tanuló
 1. osztályban 30 perc alatt
 2. osztályban 45 perc alatt
 - 3–4. osztályban 60 perc alatt tudja megoldani.
- 5-8. évfolyamon a különböző tantárgyakból feladott feladatok megoldására és a felkészülésre szükséges idő ne haladja meg a 90-120 percet.

Az önálló kutatómunkát igénylő, önként vállalt többlet (szorgalmi) feladatokra fordítandó idő nem számít bele a fenti időkeretekbe.

4.3.5. A minősítés rendje és formái

A Köznevelési Törvény 70. §. (3). alapján az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített illetve felzárkóztatásra szorul. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló teljesítményét, előmenetelét a pedagógus osztályzattal minősíti.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamra lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az érdemjegy illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek a tanuló tudásának minősítésénél kitűnő (5d), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Első osztályban negyedévkor és háromnegyed évkor a szülők az iskolai hagyományoknak megfelelően, részletes írásbeli értékelést kapnak a gyermekük teljesítményéről. Ezeknek az értékeléseknek az értelmezését és a további teendők egyeztetését szülő és tanító között minden alkalommal fogadóóra segíti.

4.4. A tankönykválasztás valamint a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök és tanítási segédletek kiválasztásánál elsődleges szempontnak tartjuk, hogy az eszközök

segítsék elő:

- az iskola, a tantárgycsoport nevelési-oktatói céljainak teljesítését,
- tanítási tartalmakat, készségek, képességek kialakítását, fejlesztését,
- a tanulás megszerettetését, a tanulási módszerek fejlesztését,

legyenek:

- szemléletesek, könnyen használhatók, ízlésfejlesztők,
- tartósak,
- mérsékelt árúak.

A tankönyvek kiválasztásának további szempontjai:

- feleljenek meg a NAT-nak, helyi tantervünknek, a tantárgyi struktúrának és a didaktikai szempontoknak,
- szerepeljenek a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben,
- áruk legyen mérsékelt,
- biztosítsák az osztályok és az iskolák közötti átjárhatóságot,
- esetleg több éven át is lehessen használni őket.

A nevelőtestület, a Diákönkormányzat és az Iskolaszék állásfoglalását, mely tartalmazza a tankönyv- és tanszertámogatás elfogadott szempontjait, az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

4.5. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A mérés célja a tanulók fizikai állapotának vizsgálata az életkori sajátosságoknak megfelelően. A mérést az Oktatási Minisztérium által elfogadott Hungarofit tesztek segítségével végezzük.

2-4. emelt szinten testnevelést tanuló valamint 5-8. általános tanterv szerint testnevelést tanuló osztályoknál az 1+4-es mérési módszert, míg az 5-8. emelt szinten testnevelést tanuló osztályoknál az 1+6-os módszert alkalmazzuk.

A mérések:

- fekvőtámaszban karhajlítás karnyújtás,
- Cooper-teszt,
- hanyattfekvésben felülés,

- hasonfekvésben törzsemelés,
- helyből távolugrás,
- kétkezes tömöttlabda dobás hátra,
- egykezes tömöttlabda lökés előre.

A mérést az iskolában testnevelés órát tartó személy végezheti, a tornatermekben valamint az udvaron. A Cooper-teszt elvégzése kizárólag a szabadban legalább 150 méter kerületű pályán történhet.

A mérést évente két alkalommal tanév elején és végén kell elvégezni.

A tanulók eredményeit írásban rögzíteni kell és az adatokat addig szükséges megőrizni ameddig a gyermek iskolánk tanulója.

Az elért eredményekről a tanulókat tájékoztatni kell, a mutatott teljesítményre érdemjegy adható.

A Hungarofit módszer kidolgozója, dr. F. Mérey Ildikó főiskolai docens az iskolák javára szerzői jogdíjáról lemondva szabadon felhasználhatóvá tette az általa kidolgozott Hungarofit módszert, az adatok rögzítéshez szükséges excel-táblázat a www.hungarifit.hu címen található.

4.6. A gyógy- és könnyített testnevelési foglalkozások megszervezése

A testnevelő szaktanár folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulók fizikai állapotát, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra tesz javaslatot a gondviselőnek. A szakorvos által kiszűrt tanulók gyógy-testnevelési ellátása a fenntartó által kijelölt intézményben szakemberek vezetésével folyik. A könnyített testnevelésre utaltak a szakorvosi javallatnak megfelelően, a testnevelő szaktanár által összeállított tanmenet szerint, osztályukkal integrálva vesznek részt a testnevelési órán.

5. A Pedagógiai Program érvényessége, értékelése és felülvizsgálata

A Pedagógiai Program 2004. szeptember 1-jétől érvényes. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület mindennapi munkája során folyamatosan értékeli, esetleges módosításokra javaslatot tehet. A felülvizsgálatot kezdeményezheti a tantestületen kívül az iskolaszék is. Törvényi változás esetén a jogszabályban meghatározott módon kell eljárni.

6. A Pedagógiai Program nyilvánossága

A Pedagógiai Program szellemi termék, melynek az iskola igazgatójának írásos engedélye nélküli másolása, részekben vagy egészében való forráshivatkozás nélküli felhasználása, saját szellemi terméként való feltüntetése tilos.

A Pedagógiai Program 1-1 példányát betekintés céljából el kell helyezni

- a fenntartónál,
- az iskola igazgatói irodájában,
- az iskola könyvtárában kinyomtatott formában
- az iskola honlapján (www.vajdaiskola.hu) letölthető formátumban.

7. A Pedagógiai Program legitimációja

Az intézmény vezetése pedagógiai programját – a vonatkozó törvényi előírások figyelembevételével – megküldte a véleményezésre jogosult testületeknek, illetve nevelőtestületi értekezletet szervezett a pedagógiai program megvitatására és elfogadására.

A Pedagógiai Program legitimációját biztosító kötelező egyeztetés dokumentumai:

- Iskolaszék mint szülői szervezet támogató nyilatkozata
- Diákönkormányzat támogató nyilatkozata
- Józsefvárosi Roma Önkormányzat egyetértő nyilatkozata
- Fenntartó Önkormányzat jóváhagyó határozata

A nevelőtestület a Pedagógiai Program módosításokkal egybeszerkesztett szövegét egyhangúan elfogadta.

A nevelőtestület nevében:

Budapest, 2010. november 15.

Szontagh Pál
igazgató